

DRAUGAS

PERIODICALS
March 21,
Vol. LXXXVIII

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
ANTRADIENIS - TUESDAY, KOVO - MARCH 21, 2000

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 03/20/00
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr. 57
Kaina 50 c.

Konservatoriai sako buvę rinkėjų „nubausti“

Vilnius, kovo 20 d. (BNS) — Lietuvos konservatoriai tikisi, kad rinkėjai jų „nebebaus“ rudenį per Seimo rinkimus.

Vienas konservatorių vadovų, Seimo kancleris Jurgis Razma pirmadienį spaudos konferencijoje komentavo sekmadienį vykusį savivaldybių rinkimų rezultatą.

1997 m. per savivaldybių rinkimus konservatoriai gavo 493 igojimus miestų ir rajonų tarybose ir turėjo 25 merus.

Anot J. Razmos, šiuose rinkimuose konservatoriai apytiksliai kandidavo į 200 tarybų igojimų. Jis sakė, kol kas negalys pasakyti, kiek merų konservatoriai ketina išsaugoti ir su kuriomis partijomis bus sudaromos koalicijos.

J. Razmos teigimu, koalicijų ateitį pirmiausia nulems „kitų partijų elgesys ir jų nuostatų kategoriškumas“. Konservatoriai, pasak jo, bus „pakankamai lankstūs“. „Mes ne-

vengsime koalicijos su LDDP, jeigu kur nors mūsų skyriai susitars ir ras bendrą kalbą“, sakė J. Razma.

Pasak jo, daug nulems Centro sąjungos nuostata, kur ji kryptis — „ar į Naująją sąjungą, ar matys, kad prasmingiau su mumis“.

Konservatoriaus teigimu, jis matęs kelias rinkimų nesėkmes priežastis. Pirmiausia tai — „švytuoklės principas“, nors „amplitudė sumažėjo“. Anot J. Razmos, dalis konservatorių rinkėjų neatėjo balsuoti, o dalis „nusprendė pamokyti“ partiją už jos pirmųjų dviejų vyriausiųjų klaidas.

„Mes tai primame kaip normalią bausmę Tikimės, kad merų konservatoriai ketina išsaugoti ir su kuriomis partijomis bus sudaromos koalicijos.“

J. Razmos teigimu, koalicijų ateitį pirmiausia nulems „kitų partijų elgesys ir jų nuostatų kategoriškumas“. Konservatoriai, pasak jo, bus „pakankamai lankstūs“. „Mes ne-

Krikščionys demokratai pripažįsta savo lemtingas klaidas

Vilnius, kovo 20 d. (BNS) — Krikščionys demokratai sutinka, kad jų nesėkmė savivaldybių rinkimuose nulėmė koalicijos su konservatoriais „palikimą“ ir partijos susiskaldymą, spaudos konferencijoje pirmadienį sakė Lietuvos krikščionių demokratų partijos (LKDP) valdybos pirmininkas Kazimieras Kuzminskas ir valdybos narys Petras Gražulis.

Pasak K. Kuzminsko, remiantis sekmadienį vykusiu savivaldybių tarybų rinkimų išankstiniais rezultatais, LKDP prarado turėtus igojimus Kauno ir Klaipėdos miestų, Širvintų, Švenčionių ir Varėnos rajonų savivaldybių tarybose.

1997 m. savivaldybių rinkimuose LKDP iškovojo 180 igojimų, dabar, pasak P. Gražulio, tikisi 90-ies. Krikščionys demokratai turėjo 8 merus.

Rolandas Paksas — kandidatas į sostinės merus

Vilnius, kovo 20 d. (BNS) — Lietuvos liberalų sąjunga (LLS) kandidatų į Vilniaus merus kels partijos pirmininką Rolandą Paksą bei tikisi vadovauti dar penkioms savivaldybėms.

Spaudos konferencijoje pirmadienį liberalų vicepirmininkas ir rinkimų štabo vadovas Artūras Zuokas savaitgalį vy-

kusius savivaldybių rinkimus vadino sėkmingais. Jo teigimu, palyginti su 1997 m. rinkimais, šiame liberalų igojimų pagausėjo daugiau nei keturis kartus — nuo 44 iki 166.

LLS savo kandidatus kėlė 59 apygardose iš 60-ties, 52-se apygardose liberalai gavo vietų savivaldybių tarybose. Pirminiais duomenimis, pagal rinkėjų skaičių Liberalų sąjunga yra antroje vietoje — už ją balsavo beveik 176,000 rinkėjų. Pirmoje vietoje esanti Naujoji sąjunga (NS, socialliberalai) gavo beveik 219,000 balsų.

A. Zuokas beveik nedvejodamas teigė, kad Vilniaus meru taps R. Paksas, 1997-1999 m. jau vadovavęs sostinės savivaldybei. LLS Vilniuje laimėjo 18 igojimų iš 51, Naujoji sąjunga — 8, konservatoriai — 7, socialdemokratai — 6, Lietuvos lenkų rinkimų akcija — 5, Centro sąjunga — 4, LDDP — 3 igojimus.

Iš viso liberalai tikisi vadovauti šešioms savivaldybėms, tačiau be Vilniaus, Klaipėdos

Nuotr.: Sekmadienį Lietuvoje vyko savivaldybių tarybų rinkimai, kuriuose turėjo balsuoti 2 milijonai 681,203 rinkimų sąrašuose įrašytų rinkėjų.

Rinkimų komisijos vadovas patenkintas rinkimais

Vilnius, kovo 20 d. (BNS) — Vyriausiosios rinkimų komisijos (VRK) pirmininkas Zenonas Vaigauskas pažymėjo, kad savivaldybių tarybų rinkimai įvyko normaliai.

Pirmadienį spaudos konferencijoje Seime Z. Vaigauskas pristatė išankstinius rinkimų rezultatus.

VRK duomenimis, rinkimuose balsavo 1 mln. 346,503 rinkėjai. VRK iki šiol neturi duomenų iš poros apylinkių Elektrėnuose ir trijų apylinkių Vilniuje.

Daugiausiai miestų ir rajonų tarybų igojimų gavo Naujoji sąjunga (socialliberalai) — 270. Toliau eina Lietuvos valstiečių partija, jos koalicija su Krikščionių demokratų sąjunga (KDS) bei KDS — 226, Tėvynės sąjunga ir jos sudarytos koalicijos — 199, Centro sąjunga — 172, LDDP — 169, Liberalų sąjunga —

mus“.

Z. Vaigausko teigimu, balsavimo dieną šurkščių rinkimų pažeidimų nepastebėta.

Žurnalistų paprašytas pakomentuoti situaciją dėl kelių kandidatų, kurie buvo įtariami ryšiais su nusikalstamu pasauliu, Z. Vaigauskas teigė, to nekomentuojantis, kol paaškes, ar minėti asmenys buvo išrinkti. Kiek anksčiau Valstybės saugumo departamentas ir VRK informavo prezidentą bei politines partijas apie kelių kandidatų sąrašuose esamų įtartinis praeities kandidatų.

Z. Vaigauskas taip pat teigė patyręs Savivaldybių rinkimų įstatymo netobulumą, kurie nulėmė VRK bylinėjimąsi teismuose. Anot Z. Vaigausko, būtina tobulinti įstatymo nuostatas dėl VRK apskundimo tvarkos, be to, reikia pataisyti rinkimų rezultatų, tačiau tai vis dėlto yra „provokacija, norint sukompromituoti rinkimus“.

Rinkimai neatnešė jokių staigmenų

Užsienio lietuvių vaikai vasarą laukiami Lietuvoje

Vilnius, kovo 14 d. (Elta) — Ir šią vasarą užsienio lietuvių vaikai galės atostogauti Lietuvoje, pranešė Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas.

Užsienio lietuvių vaikų ir jaunimo vasaros poilsui pradėta rengtis iš anksto. Departamentas paskelbė konkursą, kuriame gali dalyvauti stovyklų. Pasak departamento Užsienio lietuvių skyriaus vyriausiojo specialisto Alfonso Kairio, bus pasirinktos tos stovyklos, kurios pasiūlys idėjas, turiningesnę programą, pigesnes ir geresnes poilsio, gyvenimo sąlygas. Konkursas vyks iki balandžio 3 dienos, po šios datos paaškes ir nugalėtojai.

Šiais metais užsienio lietuvių vaikai ir jaunimas, daugiausia iš Rytų kraštų, Lietuvoje atostogaus jau dviliktą kartą. Gražiausiose Lietuvos vietose esančiose stovyklose jie ne tik ilsisi, bet ir stiprina lietuvių kalbos igūdžius, susipažįsta su Lietuvos istorija, geografija, tautos kultūra.

Pernai Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas finansavo Giruliuose, Kačerginėje, Pagėgiuose stovyklavusių 200 užsienio lietuvių vaikų poilsį.

ir Kaišiadorių, kitų miestų A. Zuokas neįvardino.

Popiežius Jonas Paulius II atvyko į Šventąją Žemę

Aman, kovo 20 d. (Reuters-BNS) — Popiežius Jonas Paulius II pirmadienį atvyko į Jordaniją, iš kurios pradės savaitę trukusią piligriminę kelionę po Šventąją Žemę.

Ši kelionė gali tapti dideliu išbandymu popiežiaus diplomatiniam sugebėjimams ir silpnai sveikatai. Pats Jonas Paulius II sakė, kad piligrimystės tikslas politinių ir konfesinių konfliktų kreciamame regione yra tik religinis.

Popiežius keliaus Mozės bei Kristaus pėdomis Jordanijoje, Izraelyje ir palestiniečių teritorijose.

Sventasis Tėvas piligrimystės metu neturės daug laiko poilsui, jam teks važiuoti ar skristi sraigtasparniu didelių atstumus. 79 metų Jonas Paulius II pastaraisiais metais sirgo įvairiomis ligomis, taip pat — Parkinsono liga.

„Tegu šis vizitas, įkvėptas tik religinių paskatų, duoda trokštamą gerą vaisių visai Bažnyčiai“, sekmadienį sakė popiežius per pamokslą Šv. Petro aikštėje Romoje.

Milijardo pasaulio katalikų dvasinis vadovas šią 91-ąją kelionę už Italijos ribų laiko viena svarbiausių savo piligrimystių per 21-erius popiežiaus metus.

Vatikano teigimu, pagrindinis kelionės tikslas yra siekis pagerinti santykius tarp trijų abraomiškųjų religijų išpažinėjų — žydų, krikščionių ir musulmonų.

Pirmadienį po pietų Katalikų Bažnyčios vadovo lėktuvas atlydėjo 4 Jordanijos karinių oro pajėgų orlaivai. Oro uoste ir kelyje, kuriuo popiežius ir palyda numato vykti prie Nebo kalno, pirmosios jų stotijos vietos, saugumą užtikrins šimtai policininkų ir gink-

Nuotr.: Popiežių Joną Paulių II oro uoste pasitiko Jordanijos karalius Abdullah.

luotųjų pajėgų karių. Istorinę kelionę po Šventąją Žemę popiežius pradėjo raginimais ištaisyti neteisingumą ir gerbti žmogaus teises. „Šioje pasaulio vietoje yra rimtų ir skubių teisingumo, žmogaus bei tautų teisių klausimų. Jie yra ilgalaikės taikos sąlyga ir turi būti išspręsti visų labui“, sakė popiežius.

„Kad ir koks sunkus ir ilgas, taikos darbas turi tęstis“, sakė Jonas Paulius II oro uoste milžiniškoje palapinėje, kur ji pasitiko karalius Abdullah.

„Be taikos šis regionas negali savarankiškai vystytis, be taikos žmonės neturės geresnio gyvenimo, o vaikai — šviesesnės ateities“, kalbėjo Jonas Paulius II.

Išlipęs iš lėktuvo, popiežius palietė ir palaimino taurę su Jordanijos žeme, tačiau jos nepabučiojo, kaip kartais daro kitose užsienio kelionėse.

Popiežius, nors ir atrodė esąs silpnos sveikatos,ėjo be kitų pagalbos ir kalbėjo tvirtu balsu.

Seimo narys Audrius Butkevičius — jau laisvėje

Vilnius, kovo 20 d. (BNS) — Seimo narys Audrius Butkevičius pirmadienį po pustrėčių metų kalinimo išėjo į laisvę. Prie Vilniaus sustiprinto rezimo pataisos darbų kolonijos vartų jį pasitiko didelis būrys žiniasklaidos atstovų, artimųjų, draugų.

Pirmąją dieną laisvėje A. Butkevičius ketina pasimatyti su kai kuriais kolegomis ir nueiti į pirtį. Savo kaltinimo jam ir teisėjams A. Butkevičius teigė norįs pasakyti, kad jo kalinimas baigėsi, o ju gėda niekada nesibaigs. Jis teigė tvirtai tikįs, kad laimės bylą Europos žmogaus teisių teismas Strasbūre.

Pustrėčių metų nelaisvėje praleidęs 39 metų Seimo narys sakė, jog gailisi tik vieno — kad pasitikėjo niekais. Kalbėdamas apie prezidento nesvarstytą jo malonės prašymą, A. Butkevičius sakė, kad „prezidentas turi atlikti savo darbą iki galo — arba su-

teikti malonę, arba ne“.

Pradžios vos pusantros valandos po to, kai išėjo iš kolonijos, A. Butkevičius atskubėjo į Seimą. Iš automobilio išlipęs A. Butkevičius energingai užbėgo laiptais, parodė apsaugos pareigūnui vairuotojo pažymėjimą ir gavo laikinąjį leidimą.

„Ateiti pasisąjūti, kaip aš išniekinsiu Seimą?“, kreipėsi parlamentarai ir keliolika prie įėjimo susibūrusių žurnalistų. A. Butkevičius turėjo galvoje Seimo pirmininko, konservatorių vadovo Landsbergio pastabą, jog nuteistojo parlamentarą grįžimas „išniekintu Seimą“.

„Kas mane palydės į Bickausko kabinetą?“, paklausė A. Butkevičius vieno Centro frakcijos darbuotojų. Jam parodžius ir gretimas duris, A. Butkevičius pasakė per dvejus su puse metų užmiršęs, kas kur yra. Parlamentaras pasiūlydavo su Centro frakcijos vadovu Egidijumi Bickausku ir jiedu užsėdėti senjono kabinete.

A. Butkevičius buvo Centro frakcijos narys, bet po kaltinimo pateikimo narystę sustabdė.

KALENDORIUS

Kovo 21 d.: Leonas, Matilda, Kari-gailė, Sugirdė.
Kovo 22 d.: Kotryna, Benvenutas, Oktaviana, Gedgaudas, Gantė.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

NEMIGA IR JOS GYDYMAS

DANIELIUS DEGĖSYS, M.D.

Nemiga mes vadiname tokią būklę, kai žmogus, atsigulęs naktį, negali užmigti, arba užmiges dažnai pabunda ir pabudęs ilgai neužmiega, arba, anksti ryte pabudęs, negali vėl užmigti. Miegas, lygiai kaip vanduo ir maistas, yra reikalingas mūsų kūnui. Vyresnio amžiaus žmonėms reikia 8-9 valandų miego, bet daugelis žmonių tiek neužmiega. Statistiniai duomenys rodo, kad 32 proc. suaugusių žmonių naktį miega mažiau negu 6.5 valandas. 1992 m. Amerikos Kongreso sudaryta komisija nustatė, kad apie 40 mln. žmonių Amerikoje nusiskundžia miego sutrikimais. Neišsimeigos žmonės negali gerai koncentruotis, darosi nervingi, dažnai įsivelia į eismo nelaimės, ir turi palinkimą susirgti įvairiomis ligomis. Pagal tą komisiją, miego sutrikimai Amerikai kas metai kainuoja apie 16 milijardų.

Priežastys, sukeliančios nemigą, yra įvairios, vienas penktadaliui nemigos priežastimi būna psichiniai ir fiziologiniai sutrikimai. Visiems kitiems miego sutrikimai išplaukia iš normalios senėjimo eigos. Kai kurie tyrinėtojai sako, kad nemiga nusiskundžiantieji turi psichologinius konfliktus, yra neramūs, nekantrūs ir daug rūpinasi. Kiti gi jokių asmenybės skirtumų nemato tarp gerai miegančių ir nemiga nusiskundžiančių. Prie nemigos išsivystymo daug prisideda nereguliarus miego laikas, darbo valandų keitimas, įtemptas darbas, rūpestis ir nervinė įtampa šeimoje. Nemiga skundėsi ir Napoleonas, Benjaminas Franklinas, Winston Churchill ir daugelis kitų iškilų žmonių.

Kai kurių žmonių smegenys veikia taip, kad jiems užtenka mažiau miego, arba jie miega trumpais laikotarpiais. Tokie žmonės nesiskundžia nemiga. Leonardas da Vinci miegodavo naktį tik 90 minučių, o dienos metu primirgavo apie 15 minučių kas keturias valandas. Tas jam netrukė kurti ir būti protingu.

Normalus sveiko žmogaus miegas susideda iš paviršutinio ir gilaus (delta) miego, bet jis nakties metu keičiasi iš paviršutinio į gilų ir iš gilaus į paviršutinį. Apie vieną penktadalį miego žmogus sapnuoja, o likusį laiką praleidžia, miegodamas gilesniu miegu.

Miegui įtaką turi, kaip jau minėjau, senėjimas, liguistas žmogaus stovis arba nervinė įtampa. Vaikai ir jauni žmonės miega giliai ir kur kas ilgiau, negu suaugę. Senesni ypač nusiskundžia nemiga. Jie miega paviršutiniškai ir dažnai pabunda. Jie mėgsta anksti ryte pabusti ir anksti vakare eiti miegoti. Šviesos pokytiai juos privertia būti aktyviais, o tamsa nakties metu — miegoti. Miego pakitimas senatvėje yra normalios senatvės apraiškos ir daugelis žmonių, kurie tą supranta, prisitaikę prie pakitusių miego normų, gali normaliai gyventi ir veikti.

Miego trūkumas prisideda prie daugelio nelaimingų atsitikimų. National Highway Traffic Safety Administration yra apskaičiavusi, kad apie 1,500 automobilių vairuotojų miršta kiekvienais metais, užmirę prie vairo. Tanklaivis „Exxon Valdez“ prie Alaskos krantų dėl tos pačios priežasties užplaukė ant uolų ir užteršdamas aplinką padarė

milijardus dolerių nuostolių. Nemiga gali būti trumpo laikotarpio, keletos dienų arba tęstis ilgai ir tapti chronišku. Trumpo laikotarpio nemiga išsivysto, sergant akutine liga arba imant nemigą sukeliančius vaistus, arba ilgai skrendant lėktuvu (jet lag). Kai kuriems nemiga sukelia gali aspinas arba steroidai. Ilgai besitęsianti nemiga turi kitas priežastis. Toks asmuo dažnai labai rūpinasi, kad jis negali užmigti, praleidžia daug laiko lovoje arba eina gulėti vienodu laiku ir keliai skirtingomis valandomis ryte. Be to, padidėjęs alkoholio vartojimas taip pat dažnai rišasi su chroniška nemiga. Ilgiau negu tris savaites besitęsianti ir negydoma nemiga gali išsivystyti į depresiją ir gali sukelti psichinius sutrikimus. Todel chroniškos nemigos atveju gydytojais praraso raminančius, antidepresinius vaistus, kurie mažina galimybę depresijai išsivystyti. Tokie vaistai praraso raminančią trim keturioms savaitėms, ilgiau kaip keturias savaites juos vartot nepatariama. Jei jau po keturių savaičių tokio gydymo stovis nepagerėja, tai tolimesnis gydymas turi būti tęsiamas psichiatro. Nemigos gydymas būna sėkmingas, jei kūna būna žinoma jos priežastis. Priežastys gali būti sveikatos sutrikimai, alkoholis, nikotino ir kafeino padidintas vartojimas bei psichiniai pakitimai, baiminimasis, nervinė įtampa ir didelis rūpestis, kad negali užmigti, arba įprotis gulėti lovoje ir svajoti, todėl kai kurie gydytojai reikalauja, kad nemiga nusiskundžiantis, vestų dviejų arba trijų savaičių dienoraštį, detalai nupasakodamas, ką jis daro dienos metu ir kokios mintys jį arba ją kamuoja. Tokia išpažintis nusako nemiga nusiskundžiančio gyvenimo būdą ir papročius. Nors tiksliai nustatyti nemigos priežastį kartais būna sunku, bet sistemingai stebint, nemiga nusiskundžiant, galima nemigos priežastį nustatyti. Nustatius priežastį, gydytojas gali pradėti gydymą, keisdamas jo gyvenimo būdą bei miego įpročius.

Į lovą miegoti reikia eiti tik tada, kai nori miego. Lova turi būti vartojama tik miegui ir intymiems santykiams, o ne skaitymui, valgymui, darbui arba televizijai žiūrėti. Jeigu negali užmigti per 15-20 minučių, tai atsikelk, eik į kitą kambarį ir silpnoje šviesoje skaityk kokią knygą. Televiziją žiūrėti nepatartina, nes televizijos stipsri šviesa išblaško miegą, nors kai kurie žmonės, žiūrėdami televiziją, tampa mieguisti. Tokį metodą vartok, ne tik einant gulėti, bet ir pabudus iš miego naktį. Nemanyk, kad besivartydamas lovoje nugalėsi nemigą. Taip elgiantis, susidaro psichologinė jungtis tarp miego ir lovos, o, ne tarp lovos ir nemigos. Keltis iš lovos ryte reikia visada tuo pačiu laiku, nepaisant, kiek laiko naktį buvo miegota. Tokia griežta miego ir kėlimosi tvarka pripratina žmogų prie normalaus miego. Prigultai dienos metu nepatartina, nors tie, kurie dienos metu jaučiasi mieguisti, gali prigulti trumpiau negu vieną valandą, ir ne vėliau, kaip antrą valandą po pietų. Toks trumpas nusiūdimas nesutrukdys nakties miego.

Kitas geras nemigą gydyti būdas, tai miego mažinimo terapija. Jeigu nemiga nusiskundžiantis miega ne ilgiau kaip penkias arba penkias su puse valandas kiekvieną naktį, tai jis lovoje negali ilgiau gulėti, kaip šešias valandas. Jeigu jis nori keltis 7 val. ryte, tai turi gulėti pirmą valandą naktį. Kiekvieną savaitę jis gali prailginti miego trukmę 15 minučių, guldamas 15 minučių anksčiau, bet turi keltis tuo pačiu laiku — 7 valandą ryte. Vartojant šį gydymo metodą, padidėja noras užmigti ir užmigus ilgiau miegoti. Šis gydymo būdas su geresiais rezultatais buvo išbandytas su senesnio amžiaus žmonėmis.

Senatvė su savim atneša visokių negalių, ligų, problemų, juo labiau, jeigu ji užklumpa gyvenančius Lietuvoje, kaip šis senukas, globojamas Telsių miesto vaikų ir senelių globos namuose. Nuotr. Pranas Slušenė

Be tokių gydymo metodų specifinės priemonės kaip „biofeedback“, meditacija ir raumenų įtampas mažinimas irgi duoda ilgalaikius geresius rezultatus. Natūralų miegą didina fizinis darbas, sportas ir kūno mankšta dienos metu, bet, jeigu visos šios priemonės nepadeda, tai tada reikia bandyti miego vaistus. Senesnio amžiaus fiziologiniai pakitimai žmogų daro jautresnį migdomų vaistų neigiamam veikimui, kaip mieguistumui dienos metu, sumažėjančia atmintimi ir sumažėjančiu sąvokumu, nesorientavimu naktį, pusiausvyros netekimu ir šlapimo nelaikymu. Tolerancija miego vaistams kai kuriems asmenims išsivysto per kelias savaites, o, kiek jie padaro žalos tokiame organizmui, sunku pasakyti. Bet yra ir tokių senesnių žmonių, kurie iš metų į metus reguliariai ima miego vaistus ir sako, kad, prieš užmiegant, jie būtinai turi paimti miegui tabletes, be kurios negali gerai miegoti, atsikėlę, normaliai dirbti. Per didelis vaistų kiekis yra pavojingas, nes žmogus gali jais nusinuodyti, todėl miegui vaistai neparduodami be gydytojo recepto.

Penki pagrindiniai principai charakterizuoja nemigos gydymą vaistais, būtent:

1. reikia vartoti mažiausią dozę, kuri sukelia miegą;
2. vaistus vartoti du ar tris kartus savaitėje, o ne kas naktį;
3. vaistus vartoti neilgiau, kaip keturias savaites;
4. vaistų vartojimą nutraukti palaipsniui;
5. žinoti, kad nutraukus vaistus, nemiga gali vėl išsivystyti.

Yra žmonių, kurie sako, kad jiems alkoholis ir antihistaminai didina mieguistumą. Alkoholis ir antihistaminai, nors ir sumažina mieguistumą, bet jie nėra geri vaistai miegui. Jų įtakoje miegas būna paviršutiniškas, negilus, su dažniais pabudimais. Miego vaistų yra įvairių rū-

šių, bet ne visi vienodai geri. Gydytojų grupė, tyrinėjanti nemigą, vadovaujama daktarų M. Morin ir R. Sood, pataria vartoti Restoril kapsules (gerber timazepan). Pagal juos Restoril vyresnių žmonių yra gerai toleruojamas. Jis yra pamažu absorbuojamas iš skrandžio, greitai pašalinamas iš organizmo, nepaisant, kad jį priimi pakartotinomis dozėmis. Pradžioje jį reikia imti 15 miligramų naktį, imant vieną valandą, prieš einant gulėti. Vaistų dozė, pagal reiką, galima didinti iki 30 miligramų. Restoril, kaip ir visus miego vaistus, imti kartu su alkoholiu negalima.

Verta paminėti ir kitus miego sutrikimus, pvz., knarkiant su kvėpavimo sustojimu ir pabudimu iš miego, vadinamą obstruktyviniu miego apnoes sindromu. Juo Amerikoje nuodina fizinis darbas, sportas ir kūno mankšta dienos metu, bet, jeigu visos šios priemonės nepadeda, tai tada reikia bandyti miego vaistus. Senesnio amžiaus fiziologiniai pakitimai žmogų daro jautresnį migdomų vaistų neigiamam veikimui, kaip mieguistumui dienos metu, sumažėjančia atmintimi ir sumažėjančiu sąvokumu, nesorientavimu naktį, pusiausvyros netekimu ir šlapimo nelaikymu. Tolerancija miego vaistams kai kuriems asmenims išsivysto per kelias savaites, o, kiek jie padaro žalos tokiame organizmui, sunku pasakyti. Bet yra ir tokių senesnių žmonių, kurie iš metų į metus reguliariai ima miego vaistus ir sako, kad, prieš užmiegant, jie būtinai turi paimti miegui tabletes, be kurios negali gerai miegoti, atsikėlę, normaliai dirbti. Per didelis vaistų kiekis yra pavojingas, nes žmogus gali jais nusinuodyti, todėl miegui vaistai neparduodami be gydytojo recepto.

Atskirą grupę sudaro prieskoniniai žalumynai: ciobrelis, mairūnas, bazilikas, mėta ir kt., kurie puikiai pagardina mūsų tradicinius patiekalus, gerina apetitą ir virškinimą. Pasitarus su gydytoju, šie prieskoniniai gali būti naudojami, besilaikantiems griežtų dietų. Įdejus jų, dietiniai patiekalai bus skanesni ir nereikės vartoti tiek daug druskos.

SVEIKAI MAITINKIMĖS

Reikia valgyti žalumynus

Svarbu kasdien valgyti daugiau žalumynų. Tai — svogūnų laiškių, špinatų, petražolės, krapai, ankštinės pupelės, salotos, rabarbarai ir kt. Naudingi taip pat ir laukiniai žalumynai — dilgėlės, pienių lapai, varnalėšos, rūgštinės ir kt. Žalumynų turi būti ne tik sveikų žmonių, bet ir ligonių, ypač sergančių ateroskleroze, cukriniu diabetu, anemija, vidurių užkietėjimu, mityboje. Beje, sergantieji podagra ar akmenlige turi riboti tokių žalumynų, kaip rūgštinės, špinatų, rabarbarų, vartojimą dėl juose esančių rūgščių pertekliaus.

Atskirą grupę sudaro prieskoniniai žalumynai: ciobrelis, mairūnas, bazilikas, mėta ir kt., kurie puikiai pagardina mūsų tradicinius patiekalus, gerina apetitą ir virškinimą. Pasitarus su gydytoju, šie prieskoniniai gali būti naudojami, besilaikantiems griežtų dietų. Įdejus jų, dietiniai patiekalai bus skanesni ir nereikės vartoti tiek daug druskos.

Pipirai — ne vien prieskonis

Viduramžiais buvo sakoma: „Brangus, kaip pipirai“, o turtingą žmogų vadindavo „pipirų maišu“. Pipirus ir kitus brangius prieskonius pardavėdavo vaistinėse ir sverdavo vaistinėse svarstyklėmis, uždarę langus, duris, kad vėjas nenupūstų nė dulkės šios brangios prekės. Pipirų kaina ėmė palaipsniui mažėti tik XVI amžiuje.

Indijoje juodieji pipirai auga lianų miškuose. Jie apsieja medį ir siekia iki 10 metrų ilgio. Kaip kultūrinis augalas, veisiamas daugelyje tropinių šalių. Jų vaisiai panašūs į mažus riekutėlius. Pipirai surenkami rankomis, dar neprinokę, ir džiovinami saulėje. Jei pipirai gerai išdžiovinti, jie nepraranda savo juodos spalvos. Juo kietesnis ir sunkesnis

giuistas;

6. kelkis tuo pačiu laiku, nepaisant, kada atsigulei;
7. venk alkoholio prieš gulint, alkoholis padeda užmigti, bet miegas tokiu atveju būna negilus, paviršutinis;
8. dienos metu vaikščiok ir daryk kūno mankštą;
9. prieš gulant, valgyk lengvą vakarienę;
10. jeigu nemiga yra chroniška, pasitark su gydytoju, nes nemigos priežastis gali būti sveikatos sutrikimas.

VAIKAMS APSAUGA AUTOMOBILIUOSE

Tarp 1994 ir 1998 m. 2,549 vaikai, nuo 4 iki 8 metų amžiaus, žuvo automobilių avarijose. Pagal Ligų kontrolės ir išvengimo centrą, du trečdaliai žuvusių vaikų nebuvo priderinti apsaugos diržais ar pasodinę specialios kėdėlės. Nors daugelyje valstijų įstatymai draudžia vazuojančiam automobilije palikti vaiką be apsaugos, vis dar atsiranda tėvų ar suaugusių, kurie į tai nekreipia dėmesio, ypač trumpų nuotolių kelionėse. Tarp kitko, visose valstijose ir suaugusieji automobiliuje turi vartoti apsaugos diržus — baudi už nusižengimą šiam įstatymui — bent 50 dol.

* Prezidentas Valdas Adamkus, pasveikinęs poetą Justiną Marcinkevičių 70-metio proga, sakė, kad jo parašytas žodis ištakstams.

(Iš įvairios spaudos)

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užskaitant į Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausio redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuotrauką. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4847 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbėti angliskai)
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave., Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9665
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLOBA, M.D.
INDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
186 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

LINAS SIDRYS, M.D.
Akų ligos / Chirurgija
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6822
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7709

sielų skleidė šviesą ir šilumą, mokė kantrybės ir teikė vilties, žadino tikėjimą žmogumi ir Tėvynės ateitimi, brandino tikrąją išmintį. „Sąžiningu gyvenimu mokėte žmones įsilaukinti ir slapčiausias ir nuosirdžiausias savo viltis, atpažinti ir perprasti žmogiškumo esmę, ištiesti ranką šalia esančiam, dalytis duona ir meile“, kalbėjo prezidentas ketvirtadienį poeto jubiliejaus minėjime Vilniaus Rotušėje. Šeštadienį 70-metį švėčiantis J. Marcinkevičius yra apdovanojamas Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino I ir III laipsnio ordinais. J. Marcinkevičius yra parašęs per 100 eilėraščių, poemų, dramų knygų. Jo kūriniai išversti į Europos ir Azijos kalbas.

• Ir blogis ginasi teisuolių ginklais.

VOKIŠKOS ŽINIASKLAIDOS PABIROS

KAZYS BARONAS
Mūsų korespondentas Europoje

Šlezvigo - Holšteino krašto parlamento rinkimus vasario 27 d. laimėjo SPD (Socialdemokratų partija), gaudama 43,1 proc. balsų, antrą vietą užėmė CDU (Krikščionių demokratų unija) 35,2 proc. Toliau ejo liberalai — 7,6 proc. Zalieji — 6,2 proc., danų tautybės mažuma — 4,2 proc. Tad šiam pajūrio kraštui ir toliau vadovaus SPD atstovė Heide Simonis.

Visai kitos balsavimo pasėkmės būtų sausio mėn., nes kaip parodė apklausa, už CDU savo balsus atiduotų virš 45 proc. gyventojų. Deja, CDU partijai pakenkė buvusio Vokietijos kancl. bei CDU pirm. H. Kohl'io piniginis nesąžiningumas, nežinoma keliais, nežinomų asmenų ir įmonių rasti užsienio bankuose milijonai inaišai partijai, nepranešant mokesčių inspekcijai gautų pajamų nuosimčių, nepranešant valstybės iždai, slapta laikomų pinigų. Vokietijos parlamente SPD ir Zalieji reikalauja įmonių pavadinimų, asmenų pavardžių, tačiau H. Kohl, davęs žodį visą laikyti paslaptį. Prūsijos karininko sūnus savo žodžio niekuomet nesulaužys.

CDU bei jos pirm. H. Kohl šešioliką metų vadovavo Vokietijos, o gal net ir visos Europos gyvenimui. Šiandieną partija pergyvena stiprią krizę, ieškodama vadovo, ieškodama į valdybą jaunų, energingų asmenų. Minimos buvusio krašto aps. min. V. Ruehe (jis atsisakęs), sekretorės A. Merkel, Biedenkopfo ir kt. pavardės. A. Merkel, iš Rytų Vokietijos, gan greitai padarė partijoje karjerą ir tai dėka H. Kohl'io, kuris ją vadino „Maedchen — mergaitė“. Bet evangeliko kunigo dukte, ilgą laiką gyvenusi be santuokos, pereinai metais ištekėjusi už profesoriaus, bevaikė, yra nepriimtina partijos seseriai Bavarijos CSU partijai. Prieš jos kandidatūrą ypač priešinasi Bavarijos min. pirm. Stoiher, kuris minimas kanclerio kėdę užimti 2003 m. Vokietijos parlamento rinkimuose. A. Merkel nepasiduoda. Ji, pasikalbėjusi su spaudos atstovais, viešose susirinkimuose, nurodo H. Kohl'io klaidas, jo kietą ranką valdytą CDU partijai, neatsižvelgiant jaunuosios kartos reikalavimų — partijos viršūnių atjauninimo. Esą H. Kohl, savo „aš“ pereinai metais turėjęs apmokėti Vokietijos parlamento rinkimus, ir š. m. vasario mėn. Šlezvigo-Holšteino krašte ir gal gegu-

žės mėn. Saksonijos.

Po karo, daug lietuvių gyveno Šlezvigo - Holšteino krašte, tad norėčiau supažindinti su kai kurių balsavimo vietovių pasekmėmis. Pinebergo vietovė buvo padalinta į tris dalis: šiaurėje laimėjo CDU, gavusi 39,5 proc., SPD (sociald.) 39,3 proc., liberalai 9,1 proc., Zalieji 6,2 proc., danų mažuma 2,5 proc. Pačiame Pineberge — SPD 43,3 proc., CDU (krikšč.) 33,2 proc., Kielo mieste — SPD 45,8 proc., SDU 27,5, Zalieji 9,7 proc., liberalai 7,3 proc., danų mažuma 4,9 proc., Flensburgo mieste — SPD 41,2 proc., CDU 27,2 proc., danų mažuma 17,1 proc., Liubecko mieste — SPD 47,3 proc., CDU 27,5 proc., Zalieji 8,2 proc., danų mažuma 2,0 proc., liberalai 7,3 proc.

Austrijos „fašistų“ vadas J. Haider pasitraukė iš partijos pareigų, tačiau tas nepatenkino Europos Sąjungos valstybių, kurios reikalauja pasitraukimo FPO partijos narių iš Austrijos vyriausybės, sudarant Alpių kalnų valstybėje demokratine vyriausybę. J. Haider ir trečdalis Austrijos gyventojų reikalauja savam kraštui stabilumo, neikišti užsieniui savo rankų į Austrijos vidaus gyvenimą, nes Austrija savo balsu gali blokuoti daug ES nutarimų. Kovo 2 d. Vokietijos atstovas Europos parlamente K. Haensch (socialdemokratas) gan piktokai puolė savo partijos bičiulį komisarą G. Verheugen, kuris žada į ES-gą įjungti Kroatiją. Vokietijos reikalauja galutinai nubrėžti Europos Sąjungos sienas, atmesdamos Ukrainos, Gruzijos, Armėnijos pageidavimą įsijungti į ES-gos narių eilę, o pasitarimus vesti su 12 valstybių, jų tarpe Lietuva, tačiau kartu atmesdamos Turkijos narystę.

Beveik kiekvieną dieną itakingoje Vokietijos spaudoje randami platūs straipsniai tautaudystės klausimu. Tai popiežiaus kelionių pasekmės, leidžiamos knygos, „millennium“ metai ir t.t. Miuncheniškiis dienraštis „Sueddeutsche Zeitung“ (jo tiražas savaitgaliais 700,000 egz.) kovo 2 d. plačiai aprašė dviejų Graikijos žydų darbą Aušvico (Oswiecim) stovykloje. Jie turėjo iš dujų kamertų traukti lavonus sudeginimui. Beveik 14 val. praėdavo iki 2,000 lavonų buvo sudeginti. Abu Graikijos žydai sakė, kad jie nesijautė kaip žmonės, bet

Kovo 8 d. vakare įvyko Baltijos valstybių meno parodos bei fotomenininko Algimanto Keizo darbų parodos atidarymas Tarptautinio valiutos fondo galerijoje, Washington, DC. Iš kairės: LR ambasadorius Stasys Sakalauskas, JAV LB KV pirm. Regina Narušienė, LR Seimo pirm. prof. Vytautas Landsbergis ir LB VR įstaigos dir. Audrone Pakšienė.

NORĖTŲ PRISIJUNGTI PRIE IPRASTINĖS GINKLUOTĖS SUTARTIES

Lietuvoje svarstomos galimybės pasirašyti iprastinės ginkluotės kontrolės sutartį. Šis klausimas kovo 7 d. buvo nagrinėjamas su NATO pareigūnais.

Antradienį Seime įvyko Nacionalinio saugumo ir gynybos

reikalų komiteto narių susitikimas su NATO — Nusi-ginklavimo, ginklų kontrolės ir saugumo bendradarbiavimo skyriaus vadovu Crispine Hain-Cole bei Patikrinimo ir įgyvendinimo koordinavimo skyriaus vadovu Michael D. Miggins.

Kaip sakė po susitikimo Seimo NATO reikalų komisijos pirmininkė, Seimo vicepirmininkė Rasa Juknevičienė, pasikeitus Europoje geopolitinei situacijai, išliko būtinybė keisti, reformuoti iki tol galiojusius susitarimus dėl iprastinės ginkluotės ribojimo. Iki 1990 metų tokie susitarimai galiojo tarp Varšuvos sutarties ir NATO blokų.

Pasak R. Juknevičienės, dabar kiekviena valstybė bando išryškinti savo požiūrį į iprastinės ginkluotės kontrolės sutartį. Praėjusiais metais Istambule buvo pasirašyti susitarimai dėl iprastinės ginkluotės ribojimo. Juos pasirašė ir pačios įtakingiausios valstybės, tarp jų ir JAV bei Rusija.

„Nors sakoma, kad integracijai į NATO šios sutartys neturi įtakos, tačiau jau vien tas faktas, kad visos valstybės NATO nares yra sutarties dalyvės, rodo, jog Lietuvai svarbu įsijungti į šios sutarties signatarių būrį“, sakė Seimo NATO reikalų komisijos pirmininkė.

Susitikime su Vilniuje viešintais NATO preigūnais Seimo Nacionalinio saugumo komiteto nariai kaip tik svarstė klausimus, kada, kokiomis sąlygomis Lietuva galėtų prisijungti prie šios sutarties, analizuoti problemą klausimais, susiję su geopolitine padėtimi. Pasak R. Juknevičienės, susitikime su NATO pareigūnais „išgirstos palankios ir neblogos prognozės“.

„Nors sakoma, kad integracijai į NATO šios sutartys neturi įtakos, tačiau jau vien tas faktas, kad visos valstybės NATO nares yra sutarties dalyvės, rodo, jog Lietuvai svarbu įsijungti į šios sutarties signatarių būrį“, sakė Seimo NATO reikalų komisijos pirmininkė.

Žydai primeta popiežiumi Pijui XII (1939-1958) net bendradarbiavimą su nacistine Vokietija, katalikams neutarint žydų žudynių. Vatikanas numato Pijų XII skelbti palaimintuoju, bet Izraelis jau pareiškė protestą. Tiesa, Izraelio istorikas P. Lapide pasakė, kad tik popiežiaus dėka iš tikrųjų buvo 850,000 žydų. Jo nuomone, popiežius ekskomunikavus tautaudystės dalyvius, gal net trečdalis liktų gyvi.

rašytojas yra nustebintas Londono „žaidimu“ su D. Irvingu. Jo nuomone jam reikia sudaryti labai trumpą teismą, atvedant į salę tuos du žydus. Tuo būtų užbaigta ši šmėkla. „Mannheimer Morgen“ dienraštis kovo mėn. 2 d. išspausdino Vokietijos spaudos agentūros straipsnį, kuriame rašoma tūkstantais metų parodytą Katalikų Bendrijos neapykantą žydams. Jie buvo vadinami Kristaus žudikais, vandens šaltinių nuodytojais, maro nešėjais. Kryžiaus karų metu, nepasiekus net Jeruzalės, žydai buvo žudomi Vokietijos miestuose — Vormse, Kiolne, Maince ir kt. Apkalinti įvairių ligų nešėjais, žydai buvo tremiami nuo Londono iki Sicilijos. Tap pat, ir evangelikai reiškė neapykantą žydams, nes net ir Liuteris apie juos yra taip atsiliepęs: „Jie, žydai, yra karcios, nuodigos, keršto trokštančios, pikti šypsnis žvegiandios gyvates“.

Žydai primeta popiežiumi Pijui XII (1939-1958) net bendradarbiavimą su nacistine Vokietija, katalikams neutarint žydų žudynių. Vatikanas numato Pijų XII skelbti palaimintuoju, bet Izraelis jau pareiškė protestą. Tiesa, Izraelio istorikas P. Lapide pasakė, kad tik popiežiaus dėka iš tikrųjų buvo 850,000 žydų. Jo nuomone, popiežius ekskomunikavus tautaudystės dalyvius, gal net trečdalis liktų gyvi.

Žydai primeta popiežiumi Pijui XII (1939-1958) net bendradarbiavimą su nacistine Vokietija, katalikams neutarint žydų žudynių. Vatikanas numato Pijų XII skelbti palaimintuoju, bet Izraelis jau pareiškė protestą. Tiesa, Izraelio istorikas P. Lapide pasakė, kad tik popiežiaus dėka iš tikrųjų buvo 850,000 žydų. Jo nuomone, popiežius ekskomunikavus tautaudystės dalyvius, gal net trečdalis liktų gyvi.

Žydai primeta popiežiumi Pijui XII (1939-1958) net bendradarbiavimą su nacistine Vokietija, katalikams neutarint žydų žudynių. Vatikanas numato Pijų XII skelbti palaimintuoju, bet Izraelis jau pareiškė protestą. Tiesa, Izraelio istorikas P. Lapide pasakė, kad tik popiežiaus dėka iš tikrųjų buvo 850,000 žydų. Jo nuomone, popiežius ekskomunikavus tautaudystės dalyvius, gal net trečdalis liktų gyvi.

DRAUGAS, 2000 m. kovo 21 d., antradienis

Danutė Bindokienė

Visų pirma reikia sukurti pasitikėjimą

Atrodo, kad žmogaus jau nebepatenkina jo veiklos rėmai — jis vis drąsiau veržiasi į Didžiojo Kurėjo darbų barus, siekdamas savo pagrindines svajones: „iš nieko“ sukurti gyvybę, o jeigu tai kol kas neįmanoma, bent kažką patobulinti, pagerinti, padauginti. Ir vis geresnės žmonijos ateities vardui...

Ekspperimentai, atlikti su įvairiais augalais, siekiant išvesti geresnes, produktyvesnes, labiau atsparias įvairiems kenkėjams rūšis, jau nieko nebestebina, nes nuolat sėkmingai vykdomi kone visuose labiau išsivysčiusiose kraštuose. Galima teigti, kad nei vienas, šiuo metu plačiai auginamas kultūrinis augalas nėra „originalas“, kurį augino ir naudojo mūsų planetos žemdirbystės pirmūnai. Daugiausia dabar žinomi įvairūs hibridai, išauginti atrankos, kryžavimo ir kitais metodais, padidinant jų derlių, skonį, atsparumą klimato sąlygoms, dirvožemiams. Tokiam maistinių augalų pritaikymo reikmėms niekas nepriešinga.

Atranka bei genetiniai „pagerinimai“ vykdomi ir su gyvuliais, tačiau tik pastarųjų dešimtmėčių būvyje pradėdami skelbti apie to ar kito gyvio (ar gyvulio) visiškai tapatišką „kopiją“, išaugintą iš paskiros ląstelių — pradžioje girdejome apie avį Dolly, vėliau galvijus, o dabar jau rodomi paršiukai, kurie, kaip teigiama, yra net su žmogaus genų priemaiša, tad ilgainiui jų organai galės būti panaudojami persodinimui į žmones.

Nors eksperimentai tebevyksta — ir ne visada sėkmingai — pradėti teigti, kad netolimoje ateityje ir žmogų galės tuo būdu „nukopijuoti“. Tokios prielaidos jau dabar sukėlė galvosūkių ir ginčų teologams, medicinos mokslui, įstatymų leidėjams ir turtuoliams, kurie pasirodę mokėti bet kokią kainą, kad tik gautų „atsinaujinti ir amžinai gyventi“.

Amerikiečiai genetinės floros ir faunos machinacijas, atrodo, priima gan ramiai. Tiesa, pasitaiko protestų ir perspėjimų, kad galbūt per greitai ir per toli einama, neištyrus visų pasekmių, nepasiruošus netikėtumams bei galimam pavojam, bet eilinis vartotojas dėl to nelabai sielojasi. Kas kita Europoje (iš dalies ir Azijoje): ten net užuominos apie genetinių būdų pakeistų kultūrinių augalų sukelia

aistringus protestus.

Ko šiuo metu daugiausia siekiama, genetiniu metodu keičiant esamus kultūrinius augalus? To paties, kaip ir natūralios atrankos ar kitais būdais: gausesnio derliaus, atsparesnio kenkėjams, sausrų, turinio daugiau maistinių medžiagų. Ypač stengiamasi išvesti rūšis, kurios galėtų atsispirti įvairiems kenkėjams, nes tuomet nereikėtų tiek daug purkšti nuodais — ne tik ūkininkai sutaupytų nemažai pinigų, bet išvengtų aplinkos bei požeminio vandens užteršimo. Šiuo metu Amerikoje jau auginama 36 proc. genetiškai „pagerintų“ kukurūzų, apie 55 proc. sojos, 43 proc. medvilnės. Tad čia ir glūdi problema.

Europa nenori amerikietišku grūdų, jeigu jie nėra „natūralūs“. Pernai Europos Sąjungos valstybės pirkė iš JAV kukurūzų tik už vieną milijoną dolerių, nors 1996 m. dar buvo perkama už 306 mln. Tas atsitiko ir su kitu eksportu. Paprastai į Europą eksportuojama apie 25 proc. Amerikos sojos derliaus, kas gerai metais sudaro daugiau kaip pustrėčio milijardo dol. pajamų. Pernai tebuvo eksportuota už vieną milijardą dolerių. Europoje vyrauja toks griežtas nusistatymas prieš genetinių būdų pakeistus kultūrinius augalus, jog eksperimentiniuose ūkiuose juos įtūzios minios sunaikina, o importuotojai reikalauja užtikrinti, kad atvežami iš Amerikos grūdai ir jų produktai yra „natūralūs“. Didžiosios „Bendroves“, kaip Heinz, Gerber, Frito-Lay ir kitos, daro spaudimus Amerikos sėklinių javų tiekėjams (atliekančiams ir genetinius tyrimus), tarp kurių stambiausi yra Monsanto ir Du Pont's Pioneer HiBred International, tiksliai pažymėti, ar seklos yra „švarios“.

Vis tik javų (ir kitų kultūrinių augalų) auginimo, eksportuotojų bei seklių atrinkimo imonėse vyrauja nuomonė, kad pasaulis ilgainiui turės apsipirkti su genetinėmis atmainomis, nes tai „ateitis“. Tačiau, europiečių atveju, tai ne vien gamtosaugininkų baimė dėl neigiamų pasekmių, įvedant vis daugiau ir daugiau genetinių būdų pakeistų kultūrinių augalų. Amerikos neįaudai veikia Europoje vis labiau išsivijanti antipatija amerikiečiams savo produktais, kalba, technologija užgoziantiems šį žemyną.

MIRTIS ATĖJO IŠ MURAVOS

ČESLOVAS SPIRGEVIČIUS

Tėsynys
Nr. 42

Suprasi mane, Jėzau, ir prisikelsi iš to karsto, išlaisvinsi iš tų grandinių, kurios dabar mane riša. Vienintelis gyvenimas Tavyje, Jėzau...

Jėzau, koks Tu meilus ir brangus mano širdžiai, Jėzau. Tu esi gražiausia simfonija, Tu esi gražiausias augalas, Tu esi mieliausias Kodikėlis ir geriausias visų Tėvas. O, Tėve, būk manyje, maldauju, maldauju. Viešpatie, iš gilumos širdies, neapleisk manęs, ištiesk meilę ranką ir rodyk kelią kryžkeleje. Kaip sunku, neramu ir baugu be Tavo, kaip kankinasi dantys vargšė širdis, kaip grauzia mane sąžinė. Ne, aš Tau kartoju, Jėzau, ir tūkstantį kartų kartosiu, nepajėgsiu be Tavo. Atpalaiduok mane nuo žemiškų tuštybių, naikink bjaurias mintis, rauk pavydą iš mano širdies. Pasigalek manęs, Dieve, atleisk man, išklausk mane, nes aš tapau bjauri.

O, Marija, Marija, atjauk mano verkiančią širdį, pavargusią sielą ir melski už mane!

1942 kovo 22. Sekmadienis

O, širdie, dabar taip gieda ir ramu. Jėzau, Tu esi

manyje, aš tavyje. O laime begalinė, nežemiškoji.

Girdžiu dabar per radiją dainuojant B. Grincevičiūtę. Toks švelnus, zavus jos balselis. Ji nemato pasaulio, bet man atrodo, kad Beatrice yra laiminga.

Per toli nuklydau. Myliu Tave, Jėzau, ir Tu mylėk mane!

Priešpriet aš, Česiukas ir Sabutė važiuojame į Muravą duonos parvežti. Ten užklydo ir vokiečiai su kažkokiu moteriške.

Saulutė jau šilto, daug skaisčiau šviečia. Pavasari, ilgiuosi Tavo, žalių laukų, kvapų... Greit baigsis ir trimestras.

Laukiu Šv. Velykų, noriu pašokti.

1942 balandžio 1. Trečiadienis

Nebūkime panašūs į Gogolio „Revizorių“, sako gimnazijos direktorius. Būkime geri ir teisingi žmonės — tai yra didžiausias mano troškimas, sako jis. Aš myliu jį, bet nesistengiu būti jam gera. Reikia ir man prisikelti ir atsikratyti Gogolio aprašyto chlelstakoviškumo. O juk mes visi dažnai esame chlelstakovais, pamiršę žmoniškumą.

Žmoniškumas pirmoje vietoje! Gražioje formoje — graži siela, sako Šileris. Taip, bet ta graži forma bus tik tada, kai mūsų elgesys bus pavyzdingas. Elgesys — šis žodis turi plačią prasmę ir labai daug reiškia, norint išgyti žmonių simpatiją.

Šiandien prasideda atostogos. Pasibaigė trimestras. Iš lotynų kalbos dvejetukas. Esu tingine verta dvejetu-

ko. Šiltas pavasario oras gaivina mus, darosi dziugu ir linksma.

1942 balandžio 7. Antradienis

Buvau operoje „Kornevilio varpai“. Susižavejau. Pripažįstu, kad operoje esu pirmą kartą. Serpoletos rolę atliko Radzevičiūtė. Ji man labai patiko: balsas švelnus, pati vikri, temperamentinga. Žamana buvo Jonuškaitė. Ši man šiaip sau patiko. Dar patiko Grene, Kasparas ir Markiza. Bendrai, labai graži ir įdomu.

1942 balandžio 8. Trečiadienis

Dabar baigiu skaityti Baluckio „Širdis ir herbas“. Knyga iš tikrųjų įdomi, stilūs vaizdingas. Adolfas ir Sofija atrodė man kaip du angelai. Sofija pasirodė būti jo verta ir ištesėjo. Aš tik dabar supratau, kaip daug kliūčių gali nugalėti teisingumas, kilnumas ir švelnumas. Vis tik tiesa turi keliauti gyvenimu — nes ji nugalėtoja. Iš tikrųjų, jei nori, kad kilnus žmonės tave mylėtų, būk jų verta.

Tik būdama pati verta, gali reikalauti meilės ir pagarbos. Kitu atveju bus apgavystė.

1942 balandžio 9. Ketvirtadienis

Nešiau sargui pieną ir tuo tarpu sutikau Narcizą. Ji atrodė išsidžiūsi, jos veidas — labai tamsus. Eidami sutikome vokiečių, jis į ją keistai žvilgtelėjo... Praėjus ji man sakė, kad jie nors kultūringi žmonės, bet užkabina mūsų mergaites.

Iš dalies juos pateisinu, sakydama, kad mūsų mergaitės per daug draugiškus jausmus jiems reiškia. Ji

tylėjo. Prieš einant į „Maistą“, susitarsime, jog ji manęs palauks, nes aš noriu su ja nuširdžiai pasišneketi. Tačiau išėjusi neradau jos. Ji dingo — pabėgo. Tikrumoje aš norėjau paliešti jos gyvenimą, paaiškinti, patarti kiek pati žinau. Tačiau priėjau išvadą, kad padėti galima tik maldai. Aš tikiu taip širdingai, kad Jėzus manęs išklausk, duos jėgų, būsiu nesutępta Dievo duktė.

1942 balandžio 29. Trečiadienis

Gyvenimas — tikrovė. Aš pradėtu po truputį jį pažinti. Susidariau savo pažiūras, formuojasi mano charakteris, be to, esu nepalyginamai drąsesnė ir taktiškesnė.

Vis dėlto aš skiriuosi nuo kitų mergaičių, tik nenumanau kuo — ar blogumais, ar gerumu. Juk visa savo esybe trokštu būti gera, myleti Dievą ir tėvus. Dievas — mano gyvenimas. Myliu Tave, Dieve, o neapleisk Tu mane.

Tėvai — mano artimiausi, kokie tik pasaulyje gali būti, draugai, užtarėjai, sargai. Jėzau, atsisveik į jų triušą, pastangas, pasigailek jų, atleisk jiems!

Kokia laiminga aš jaučiuosi tame gražiame būrelyje, tik retkarčiais pas mus trūksta meilės šilumos...

1942 gegužės 1. Penktadienis

Šiandien pavasario ir darbo šventė! Vis dėlto pavasaris ir darbas turi bendrą panašumą, nes dirbdamas doras žmogus visuomet savo širdyje jaučia pavasarišką džiaugsmą...

(Bus daugiau)

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

POPIEŽIAUS JONO PAULIAUS II LAIŠKAS GAVĖNIO PROGA

1. Šiomet Gavėnios, kaip atsivertimo ir susitaikinimo laiko, šventimas įgyja ypatingą pobūdį, kadangi Gavėnia švenčiama Didžiojo 2000 metų jubiliejaus metais. Gavėnios laikas iš tikrųjų yra kulminacija šioje atsivertimo ir susitaikinimo kelionėje, kurią jubiliejus, Viešpaties malonės metas, siūlo visiems tikintiesiems, kad jie galėtų atnaujinti savo ištikimybę Kristui ir naujajame tūkstantmetyje su nauju uolumu skelbti jo išganymo slėpinį. Gavėnia padeda krikščionims giliau įžengti į šią nuo amžių uždengtą paslaptį (plg. Ef3, 9): ji ragina juos susitikti su gyvojo Dievo žodžiu, atsisąjūdinti savo egoizmo ir priimti išganingąjį Šventosios Dvasios veikimą.

2. „Mes buvome mirę nusikaltimais“ (plg. Ef2, 5), — šitaip šventasis Paulius aprašo žmogaus padėtį be Kristaus. Del to Dievo Sūnus priėmė žmogaus prigimtį ir atpirko ją iš nuodėmės ir mirties vergijos.

Žmogus diena iš dienos išgyvena šią vergiją, kurios giliausias šaknis jis suvokia esant savo širdyje (plg. Mt7, 11). Kartais ji pasirodo dramatiškais ir neįprastais pavaldais, kaip per didžiulius dvidešimto amžiaus tragedijas, giliai pažėklusius gyvenimą daugybės bendruomenių ir žmonių, kurie tapo žiauraus smurto aukomis. Priverstinės deportacijos, sistemingas istisų tautų naikinimas, žmogaus asmens pagrindinių teisių nepaisymas yra tos tragedijos, kurios dar ir šiandien žemina žmoniją. Kasdieniame gyvenime taip pat pasitaiko įvairių piktnaudžiavimo valdžia, neapykantos, kitų naikinimo ir melo formų, kurių atžvilgiu žmogus yra drauge auka ir jų autorius. Žmonija pažėklinta nuodėmės. Jos dramatiška padėtis primena mums grėsmingą tautų apaštalo įspėjimą: „Nėra teisus, nėra nė vieno“ (Rom 3, 10; plg. Ps 14, 3).

3. Susidūręs su nuodėmės tamsybe ir žmogaus negalia savo jėgomis iš jos išsivaduoti, visu spindesiu pasirodo Kristaus išganymo darbas. „Dievas jį paskyrė permaldavimu auka, jo kraujo galia, veikiantia per tikėjimą. Jis norėjo parodyti savo teismumą“ (Rom 3, 25). Kristus yra Avinėlis, prisiėmęs sau pasaulio nuodėmę (plg. Jn 1, 29). Jis priėmė žmogiškąjį gyvenimą „iki mirties, iki kryžiaus mirties“ (fil. 2, 8), idant atpirktų žmogų iš blogio vergystės ir grąžintų jį, kaip Dievo vaiko, prigimtinį orumą. Toks yra Velykinių slėpinių, kuriame esame atgimę! Kaip skamba Velykų sekvenčioje: jame „mirtis ir gyvybė nuostabiai kovos“. Bažnyčios tėvai tvirtina, kad Jėzuje Kristuje šėtonas atakuoja visą žmoniją ir grasinai mirti, nuo kurios ši išlaisvinta pergalinga prisikėlimo galia. Prisikėlusiam Viešpatyje mirties galia buvo sugriauta, o žmogui per tikėjimą suteikta galimybė pasiekti bendrystę su Dievu. Tikintiesiems šventosios Dvasios veikimu dovanojamas paties Dievo gyvenimas, „pirmoji tikintiesiems atsiųsta dovana“ (plg. IV Eucharistijos malda). Ant kryžiaus įvykdytas atpirkimas atnaujiną visatą ir susitaikina žmogų su Dievu ir žmonės tarpusavyje.

4. Jubiliejus yra malonės lai-

kas, kai mes esame kviečiami ypatingu būdu atsiverti galimybėms, kurios Sūnuje pasilenkė prie žmogaus, bei didžiai Kristaus dovanai — susitaikinimui. Todėl šie metai krikščionims ir visiems gerai valios žmonėms turėtų tapti ypatingu palankiu momentu patirti atnaujinančios Dievo meilės, kuri atleidžia ir sutaukina, jėgą. Dievas siūlo savo galtingumą kiekvienam, pasirengusiam jį priimti, net nutolusiems ir abejojančiams. Šiandienos žmogui, prisitotinusiui vidutinės ir klaidingų iliuzijų, siūloma galimybė žengti gyvenimo pilnatvę keliu. Šiuo atžvilgiu 2000 šventųjų metų Gavėnia yra „palankus metas, išganymo diena“ (plg. 2 Kor 6, 2), ypatingai palanki proga „leisti sutaukintiems su Dievu“ (plg. 2 Kor 5, 20).

Šventaisiais metais Bažnyčia teikia įvairias asmeninio ir bendruomeninio susitaikinimo progas. Kiekviena vyskupija paskyrė specialias vietas, kur tikintieji gali nuvykti ir išgyventi ypatingą Dievo esamybę, atpažindami jo šviesos savo nuodėmingumą, ir per Sutaukinimo sakramentą žengti naują gyvenimo keliu. Išskirtinė reikšmė turi maldingos kelionės į Šventąją žemę ir Romą: tai ypatingos susitikimo su Dievu vietos dėl jų unikalaus vaidmens išganymo istorijoje. Kaip nesileisti, bent jau dvasiškai, kelionėi į Šventąją žemę, kuri prieš du tūkstantčius metų regėjo Viešpaties apsilankymą? Čia „Žodis tapo kūnu“ (1 Jn 1, 14) bei „augo išmintimi, metais ir malone“ (Lk 2, 52); čia jis „ėjo per visus miestus ir kaimus, [...] skeldamas karalystės Evangeliją ir gydymas visokias ligas bei negales“ (Mt 9, 35); čia jis įvykdė Tėvo jam patiktą misiją (plg. Jn 19, 30) ir išliejo Šventąją Dvasią, gimstančią Bažnyčią (plg. Jn 20, 22).

5. Atsivertimo kelias veda į susitaikinimą su Dievu ir naujo gyvenimo Kristuje pilnatvę: tikėjimo, vilties ir meilės gyvenimą. Šios trys „teologinės“ dorybės — jos taip vadinamos, kadangi tiesiogiai susijusios su Dievo slėpinium, — per trejų metų pasirengimo Didžiajam jubiliejui laiką buvo ypatingai apmąstomos. Šventųjų metų šventimas kviečia kiekvieną krikščionį gyventi šiomis dorybėmis ir liudyti jas dar tobuliau ir sąmoningiau. Jubiliejus malonė visų pirma ragina atnaujinti asmeninį tikėjimą. Jo esmė yra susivienijimas su Velykų slėpinio skelbimu. Per tai tikintys atpažįsta, kad mirusiam ir prisikėlusiam Kristuje teikiama išganymas. Diena iš dienos tikintysis aukoja jam savo gyvenimą, priima viską, ko Dievas iš jo nori, būdamas tikras, jog Dievas jį myli. Tikėjimas yra žmogaus „Taip!“ Dieviui, tai yra jo „Amen“.

Abraomas yra tikinčiojo patvirtinimas žydams, krikščionims ir musulmonams: visiškai patikėdamas pažadu jis seka Dievo balsu, kviečiančiu jį į nežinomą kelią. Tikėjimas padeda mums atpažinti mylinčio Dievo artumo ženklus kūrinyje, žmonėse, istorijose įvykiuose, o ypač Jėzaus Kristaus darbe ir žinioje, įkvėpdamas žmogų žvelgti už savo paties ribų, pranokstant regimybes, tos transcendencijos link, kur atsiveria Dievo meilės kiekvie-

Lietuvos dvasininkai Romoje, prie Šv. M. Marijos — Dievo Motinos bazilikos po iškilmingų Mišių kovo 3 d.

nam kūriniui slėpinys.

Jubiliejaus malone Viešpaties mus kviečia iš naujo pažadinti taip pat mūsų viltį. Iš tikrųjų pats laikas Kristuje yra atpirktas ir atsiveria nesibaigiančio džiaugsmo ir pilnutinės bendrystės su Dievu perspektyva. Krikščionio laikas paženklinamas amžinųjų vertybių laukimu, kasdien iš anksto pasitinkant Eucharistinę puotą. Laukiant amžinosios puotos, „Dvasia ir sužadėtinė kviečia: „Atėik!“ (Apr 22, 17), ir taip maitina viltį, išvadovojančią laiką nuo paprasto kartotinio ir suteikiančią jam tikrąją prasmę. Vilties dorybė krikščionis liudija, jog anapus viso blogio ir visų ribotumų istorijoje glūdi gerio sekla, kurią iki pilnatvės užaugins Viešpaties. Krikščionis į naują tūkstantmetį žvelgia be baimės ir pasitinka ateities iššūkius bei lūkesčius su pasitikėjimu tikrumu, kylantiu iš tikėjimo Viešpaties pažadu.

Galiausiai per jubiliejų Viešpaties mūsų prašo iš naujo uždegti meilę. Tai karalystė, kurią visu spindesiu laikų pilnatvėje apreiškė Kristus, jau esti ten, kur žmonės gyvena pagal Dievo valią. Bažnyčia kviečia liudyti karalystei būdingą bendrystę, taiką ir meilę. Šioje misijoje krikščionis bendruomenė žino, jog tikėjimas bei darbu yra miręs (plg. Jok 2, 17). Per tai krikščionis padaro regimą žmonių Dievo meilę, apreiškia Kristuje, ir parodo jo esamybę pasauliui „iki pasaulio pabaigos“. Kiekvienam krikščioniui meilė nėra vien gestas ar idealas; ji, taip sakant, yra atsiudavio Kristaus esybės tąsa.

Gavėnios proga visi — turtingi ar vargšai — kviečiami didžiadvasiškai artimo meilės darbais sudabartinį Kristaus meilę. Šiais Jubiliejaus metais mes savo meile esame ypatingu būdu kviečiami parodyti Kristaus meilę broliams ir seserims, stokojantiems būtiniausių gyvenimo dalykų, bado, prievartos ir neteisingo mokesčių. Šiuo būdu galima įgyvendinti Šventajame Rašte randamus išlaisvinimo ir brolybės reikalavimus, kuriuos vel pakartoja Šventieji metai. Išties senieji žydų jubiliejai reikalavo išlaisvinti vergus, panaikinti skolas ir padėti vargšams. Šiandien daugybė žmonių, ypač vadinamosiose trečiojo pasaulio šalyse, kenčia dėl naujų vergystės ir dar tragiškesnių skurdų formų. Tai kančios ir neviltingos šauksmas, kurį privalo išgirsti ir jį atsiliepti visi žengiantys Jubiliejaus keliu. Kaip galėtume prašyti Jubiliejaus malonės, būdami neįtraukti vargšų poreikiams, neturėdami, kad visiems būtų garantuota tai, kas būtina oriam gyvenimui?

Tegul prasidedantis tūkstantmetis būs tas metas, kai daugybės žmonių, mūsų brolių ir seserų, neturinčių minimalių gyvenimo išteklių, pagalbos šauksmas galiausiai bus išgirstas ir broliškai priimtas! Linkiu krikščionims visose srityse tapti konkrečių iniciatyvų vykdytojais ir garantuoti tinkamą išteklių paskirstymą ir visapusišką kiekvieno asmens žmogiškąją sklaidą.

6. „Ir štai esu su jumis per visas dienas iki pasaulio pa-

baigos“. Šie Jėzaus žodžiai mus patikina, jog nesame vienišai skelbdami meilės evangeliją, gyvendami ją. 2000 metų Gavėnios metu Jėzus dar kartą kviečia mus atsigręžti į Tėvą, kuris laukia mūsų išskėstomis rankomis, idant perkeistų mus į gyvus ir veiksmingus savo gailestingos meilės ženklus.

Marijai, visų kėnciančiųjų ir dieviškojo gailestingumo Motinai, mes patikime savo siekius ir troškimus. Tebūna ji spindinti mūsų kelionės trečiajame tūkstantmetyje žvaigždė.

Su šiais troškimais meldžiame visiems Dievo palaiminimo, — Dievo, kuris yra Vienas ir Tris asmenys, visų dalykų pradžią ir pabaigą ir į kurį „iki pasaulio pabaigos“ kyla laiminimo ir šlovimo Kristuje himnas: „per Jį, su Juo ir Jame, Tau, visagali Dieve Tėve, su Šventąja Dvasia visa garbė ir šlovė per amžius. Amen“.

„Bažnyčios žinios“, 2000 m., Nr. 3

PASIRENGIMAS LIETUVOS II EUCHARISTINIAM KONGRESUI

Vasario 7 d. Kauno arkivyskupijos kurijoje vyko Lietuvos II Eucharistinio kongreso (LEK) visų vyskupijų koordinatorių posėdis, kuriame buvo aptarti konkretūs pasirengimo Kongresui visose vyskupijose klausimai, ypač pabrėžiant būtinybę atnaujinti katechezę Lietuvos mene.

Vasario 8 d. taip pat Kauno kurijoje vyko LEK Jaunimo dienos koordinatorių susitikimas su įvairių jaunimo bažnytinio organizacijų atstovais iš visų vyskupijų. Susitikimo metu buvo aptarta Jaunimo dienos programa, siūlytos temos konferencijoms bei darbo grupėms, pateikta kitų vertingų siūlymų ir pageidavimų. Panašus susitikimas vyko vasario 19 d., kai Viešpaties vynuogyno dienos koordinatorių susitikimo su įvairių Bažnyčios institucijų, organizacijų ir bendruomenių atstovais, kurie teikė pasiūlymus jiems skirtai Kongreso dienai.

Vasario 22 d. Kauno arki-

vyskupijos kurijoje vyko LEK organizacinio komiteto posėdis. Jo metu pateiktas parapijos vėliavos pavyzdys toms parapijoms, kurios dar neturi ir negali paties pasigaminti vėliavos (norintys užsisakyti vėliavą savo parapijai turėtų kreiptis į LEK organizacinį komitetą). Taip pat šiame posėdyje baigta svarstyti bei patvirtinta kiekvienos Kongreso dienos programa.

BŽ, 2000 m., Nr. 4

PRANČISKONAI KAUNE

Sausio 2 d. Šv. Jurgio konvento koplyčioje pasauliečių pranciškonų Kauno brolija susirinko paminėti prasidėjusius Dievo malonės metus. Ta proga šv. Mišias aukojęs brolijos dvasios tėvas V. S. Vaidūnas palinkėjo broliams ir sesėms nepamiršti meilės Jėzui ir jo Evangelijai, pagal kurią yra pasiryžęs gyventi kiekvienas pranciškonas. Po šv. Mišių buvo parodyta poetinė muzikinė kompozicija „Tai nuo Tavęs čia taip šviesu...“. Šventėje dalyvavo ir Lietuvos OFS nacionalinis ministras Augustinas Antanas Juškevičius.

„KRIKŠČIONYBĖ LIETUVOS MENE“

Vasario 21 d. Vilniuje, Lietuvos dailės muziejaus (LDM) ekspozicijoje parodoje „Krikščionybė Lietuvos mene“, lankėsi Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, jo pagalbininkas vyskupas Rimantas Norvila, daugelis arkivyskupijos kunigų bei įvairių arkivyskupijos institucijų bendradarbiai. Čia jie susitiko su LDM direktoriumi R. Budriu ir šio muziejaus menotyrininkais. Susitikimo metu išsamiai susipažinta su ekspozicija, aptartos sakralinio meno išsaugojimo problemos Kauno arkivyskupijoje. Po šio susitikimo Kauno arkivyskupijoje delegacija aplankė arkikatedros bazilikos požemius ir meldėsi šios Vilniaus arkivyskupijos jubiliejinės bažnyčios Šv. Kazimiero koplyčioje.

ŠEIMYBINIAI NESUSIPRATIMAI: JAV LB IR LIETUVIŲ FONDAS

Prieš maždaug 37 metus JAV Lietuvių Bendruomenės darbuotojų pastangomis buvo įsteigtas Lietuvių fondas, kuris turėjo gana kuklią pradžią. Bet steigėjų entuziazmą greit perėmė daugelis šiame krašte gyvenančių lietuvių ir aukos Lietuvių fondui plaukė iš visų: ir turtingesnių, ir iš nelabai pasiturinčių. Kiekvienais metais fondas augo, didėjo ir tvirtėjo. Iš padarytų investicijų pelno kasmet buvo skirstoma pagalba lietuviškam veikimui šiame krašte. Vėliau, Lietuvai atstaciūs nepriklausomybė, buvo atkreiptas dėmesys ir į Lietuvą, pelno skirstymas įtraukti įvairūs paramos reikalingi kultūriniai bei moksliniai reikalai. Dabar LF yra jau pasiekęs 10 milijonų dol. kapitalą, iš kurio gaunamas pelnas yra jau ne trupiniai, bet tikrai stipri pagalba daugeliui ir čia, ir Lietuvoje.

Idomu konstatuoti, kad ligi šiol Lietuvių fondas save rįs-

davo su Lietuvių Bendruomene. Šis ryšys buvo labai prasmingas ir visiems naudingas. Ligi šiol LF pelno paskirstyme dalyvaudavo trys JAV LB atstovai, kurie turėdavo progos išreikšti Bendruomenės organizacijų pageidavimus ir už juos, reikalui esant, balsuoti. JAV LB, tarsi šeima, visuomet didžiuliuoju savo taip tvirtai besivystančiu nariu — Lietuvių fondu, o fondas visuomet padėdavo Bendruomenei. Tai jau per 37 metus buvo gražus sutarimas ir vieninga nuomonė.

Problemoms

Deja, nepaisant gerų norų, dažnai ir šeimose atsiranda nesutarimai. Paprastai nesutarimai pradeda reikštis mažais nesusipratimais, kurie vėliau stiprėja ir kartais užnuodija tarpusavio santykius.

Atrodo, kad per paskutinius metus tokie šeimyniški nesu-

SKELBIMAI

**ELEKTROS
[VEDIMAI – PATAISYMAI]**
Turis Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

**AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.**
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukse
S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

**TAISOME
SKALBIMO MAŠINAS,
ŠALDYTUUVUS, ŠILDYMO
SISTEMAS, VIRYKLAS,
ORO VESINTUVUS.**
H.DECKYS
TEL. 773-585-6624

Moteris ieško darbo. Gali prižiūrėti
pagyvenusius žmones, atlikti namų
ruošos darbus, prižiūrėti gyvuliukus.
Kalba rusiškai, vokiškai, vairuoja
automobilį. Gali gyventi kartu.
Aldona, tel. 773-476-1898.

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews.
No exp. necessary. Will train. Must
have valid driver's license and trans-
portation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

**Galiu prižiūrėti
lietuvių vaikus.**
Skambinti
tel. 630-739-0144.

GREIT PARDUODA

**RE/MAX
REALTORS**
OFF. (773) 586-5868
HOME (708) 425-7100
PAGER (708) 886-4819

RIMAS L. STANKUS

• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

**Dirbantis vaikas nori
išsinuomotį nebrangų
kambary** Lockport
arba Lemont, IL.
Tel. 630-257-8346.

**Nerūkantis pensininkas
ieško kambario prie šeimos**
95 ir Kedzie apyl.
Tel. 773-472-1249.
Skambinti po 8 val. vakaro.

CARE GIVERS NEEDED!
Must speak English, have experi-
ence, compassion, patience, good
personality, driver's license. Jobs
are in South Wisconsin. Tel. 262-
763-2615. Pls. leave message.

Ieškome biznio partnerių gvy.
namų statybai Lietuvoje.
Klaipėdoje. Žemė patogioje
susisiekimui vietoje — tik 10
min. nuo jūros. Puikios galimybės
plėtrai. Tel. JAV: 614-882-7922
Darius, arba Lietuvoje 011-370-
89-65-354 Andrius.

sipratimai pradėjo reikštis
santykiuose tarp JAV LB ir
LF vadovybių. Ligi šiol fondo
vadovybė yra nuoširdžiai dir-
busi savo darbą: niekas ten
negalėjo primesti nei eikvo-
jimui, nei suktiavimui, nei pasi-
pelnymų. Visi LF tarybos ir
valdybos nariai yra savanoriai
ir fondo darbui veltui atiduoda
savo laiką, be jokio užmokes-
čio panaudoja savo profesinius
sugebėjimus. Bet tarp JAV LB
darbuotojų pradėjo atsirasti
nepasitenkinimų.

Kai kurie, stebėdami Lietu-
vių fondo vadovaujančiuose
sluokniuose visuomet tuos
pacius žmones, pradėjo kalbėti
apie „klikiškumą“, „išrinktu-
jų“ grupės dominavimą ir pan.
Buvo skundžiamasi, kad kai
kurie LF vadovai per savo su-
rinktus įgaliojimus visuose
nutarimuose dominuoja ir ki-
tiesiems neleidžia savo nuomo-
nių pasakyti. Norėdami šių
kaltinimų nusikratyti, LF va-
dovai pareiškė metų susirinki-
mui pasiūlę įstatų pakeitimą,
pagal kurį rinkimai ir sprendi-
mai būtų ne per įgaliojimus,
bet tiesioginiu balsavimu. Idė-
ja buvo gera, bet pasiūlyti
įstatų pakeitimai nebuvo tiks-
liai suformuluoti ir jų vykdym-
as tikrai galėtų duoti rimtų
problemų. Kai kurie LF suva-
žiavimo dalyviai ragino įstatų
keitimą atidėti. Bet čia ir pra-
sidėjo „šeimyniniai“ nesutari-
mai. Užuo palaukus, buvo
nutarta parodyti savo „tvirtu-
mą“, ir įstatų pakeitimas buvo
priimtas.

Pagal statutus, įstatų pakei-
timą turi taip pat patvirtinti
JAV LB taryba, kad jie galutinai
įsigaliojotų. Deja, JAV LB
tarybos nariai rado įstatų ne-
pilnai paruoštus ir dėl to jų
nepatvirtino.

Komunikacijose problemos

Tiems, kurie dirbame sei-
mos terapijos srityje, tokie sei-
myniniai nesusipratimai nėra
naujas dalykas, bet jų pasek-
mės dažnai gali būti labai ža-
lingos. Kaip šeimos santy-
kiuose, taip ir organizacinių
„šeimų“ santykiavimuose,
daugiausia nesusipratimai sa-
vo pagrinduose turi komuni-
kacijos problemas. Dažnai ne
visai tiksliai nugarstant kitų

pareiškimus, o po to juos sa-
vaip painterpretavus, pradeda
atsirasti įtarinėjimai, ambici-
jų įžeidimai, vieni kitų neįver-
tinimai ir t.t. Ir taip pamažu,
užuot mėginant viską dialogu
išsiaiškinti, pradedamos vie-
našališkos akcijos, kurios ve-
da į „karą“.

Atrodo, kad beveik tokiaime
„karo“ stovyje dabar yra at-
sidūrę JAV LB ir LF vadovai.
Lietuvių fondas, išsiųsdamas
kvietimus į būsimą suvažiavi-
mą, kuris įvyks bal. 15 d.,
reiškia pageidavimą 75 proc.
dauguma atvesti JAV LB ta-
rybos sprendimą ir įstatų pa-
keitimą legalizuoti; JAV LB
vadovai ragina LF narius su-
teikti joms savo įgaliojimus,
kad jie galėtų sustabdyti įsta-
tų pakeitimą tokį, kaip jis da-
bar yra.

Štai atsistojome „šiaurėje
ir pietuose“, arba „vakaruose
ir rytuose“. Bus karas: o kas
bus kariai — tie patys žmo-
nės, kurių daugumas yra ir
bendruomenininkai, ir fonda-
nininkai, kurie ligi šiol taip nu-
oširdžiai dirbo abiejose organi-
zacijose. Ir kas laimės, jei to
paties asmens dešinioji ar kai-
rioji ranka viena kitą nugals?
Atrodo, kad esame atsidūrę
tarsi šiofreniškoje situacijoje,
kurios tetos formos reikštų jau ne
kovą, o psichinę patologiją. Ją
reikia sustabdyti, nes ji neturi
nei logikos, nei pateisinimo.

Sprendimo ieškos

Atėjo laikas ieškoti dialogo,
kuris yra ir galimas, ir būti-
nas. Yra daug svarbių reikalų
tiek LF, tiek JAV LB, kurių
sprendimas bus atidėtas,
mums kovojant su „vejo malū-
nais“. Dialogas tarp abiejų
valdybų turi prasidėti, kiek
galint greičiau ir susitarimas
turi būti pasiektas dar prieš
LF suvažiavimą. Kol kas tegul
pasilieka LF įstatai tokie,
kaip jie ligi šiol yra buvę: jie
buvo tinkami per tiek daug
metų, tiks ir dabar. Norint
juos patobulinti, reikia tam
skirti ir laiko, ir ramaus ap-
galvojimo. Sprendimas pa-
laukti, pagalvoti, pasitarti ir
susitaikyti turėtų būti mūsų
visų tikslas, kuris vėl grąžins
JAV LB ir LF šeimynišką so-
lidarumą.

Vytautas Bieliauskas

IŠ KUR ATSIKAND
PRIESTARAVIMAI?

Spaudoje vis dar pasirodė verkšlenančios užuominos apie sovietų „sugadintus“, kurie ir Amerikoje dar vis „užnuodyti“, vos ne kosminiai ateiviai iš „kito pasaulio“. Tai vis ta pati, sena kaip Amerika, pasakaitė, kurioje išlenda nenumaldomas noras neigiamai atsiiepti apie „naujokus“. Tiesa pasakius, tokie įvertinimai jau baigia išnykti ir A. Balasaitienės straipsnis „Imigracinės bangos“ (kovo 10 d.), kuriame minimi labai draugiški žmonės, globoję naujai atvykusiuosius pokario laikais, parodo, kad bendravimas tarp kartų labiau priklauso ne nuo skirtingų pasaulių, bet nuo kiekvieno žmogaus individualių savybių. Ir daugumas dabartinių „dypukų“ turbūt nesutiktų su teigimu, kad, atvykę į Ameriką, buvo daugelio remiami ir globojami...

Kasdieniniame darbe dažnai tenka susitikti su įvairiais žmonėmis ir pažinti, kad visų kartų imigrantiškos problemos yra daugiau negu panašios. Tu turėtum neužmiršti ir anksčiau atvykę naujosios bangos imigrantai. Kalbant apie dabartinių atvykėlių įsilepimą į lietuvišką gyvenimą, dažnai labai neatsakingai pavieniams nesupratimams suteikiama daugiskaitinė „jūsų“ ir „mūsų“ forma. Nesugebantis sklandžiai bendrauti, instinktyviai tokia taktika naudojama ginant savas pozicijas pastiprinimui, „o jūs visi tokie...“

„Tuo tarpu, apibūdinant naujai atvykusių daugumos vidurkį, galima pasakyti, kad tai gabūs, greitai prisitaikantys prie aplinkybių, fiziškai stiprūs asmenys, kurių, savaimiškai supranta, labai reikia ne tik Amerikoje...“

Tačiau nieko nepadarę gyvenimas diktuoja kitaip. Ant ratų, vis didėjant naujai atvykstančiųjų iš Lietuvos skaičiui, atėjo laikas, kai reikia pamatu keisti sampratą apie tai, kas šiuo metu sudaro tikrai lietuviškos išeivijos pagrindą Amerikoje. Juolab, kad lietuviška veikla Amerikos didmiesčiuose greitai priklauso tik nuo to, kuria kryptimi eis naujoji lietuvių banga, kuri taip „paslaptinai“ formuojasi ir gresmingai mase artinasi prie lietuviškų organizacijų „kėdžių“.

Savonoriai imigrantai atvyksta į šį kraštą kupini ryžto ir geriausių vilčių. Tai turėtų gerai suprasti vietos gyventojai, kurie jaučia jau nusistovėjusių dalykų pokyčio įtampą. Jeigu susikerta interesai, inicijuojamas neigiamas pozicinis atvykėlių. Tai visiškai natūralu. Tarkim buvo šaunus išeivijos gyvenimo laikotarpis — visus vienijos kovas už nepriklausomą Lietuvą šūkis. Buvo daug idealizmo, prasmingumo. Staiga netikėtai įvykis sutrikdė nusistovėjusią idilią. Tarsi Robinzonas negyvenamoje saloje išvydęs naujo žmogaus pėdsaką taip ir kai kas išeivijoje su kartėliu įvertino pirmąją iš Lietuvos į Ameriką gyventi atvykusiųjų bangą (ypač Čikagoje, Toronte), su laisvos Lietuvos realybe, kuri pasirodė kiek netikėta, labai reiklų ir neatitinkanti buvusių lūkesčių. Daugelio kovotojų entuziazmas išblėso. Šiuolaikinės Lietuvos žmonių nepažinti, jie tampa aršiais savo gimtojo krašto kritikais. Suprantama naudos iš to nebus niekam.

Vis dėlto, dabar Lietuvoje ir emigracijoje gyvenančių lietuvių bendravimas įgauna dar niekad istorijoje neturėtų galiomybių. Dabartiniai imigrantai

gali žymiai ilgiau išlaikyti lietuvių ir ryši su tėvyne pasikeitusių ne tik politinių, bet ir technologinių sąlygų dėka. Pigūs ir greitai skrydžiai į Europą. Nebestebina ir trumpalaikės keleto dienų kelionės (atostogos jau dabar dažnai praleidžiamos prie Baltijos). Ir daugybė visokių naujųjų įvairių apsiūsiškai keičiančių gyvenimą: internetas, Vilniaus radijas, televizija, spauda. Taigi, dūsavimai, kad atvykusieji pasiklydo Amerikoje ar niekur nenori dalyvauti, neturi jokio pagrindo. Dabartinis tėvynės artumas, kurį mums leidžia palaikyti sparciai besiplečiančios naujos galimybės, ir yra priežastis tariai mažesnio lietuvių troškimo šių dienų imigracijoje.

Dar veikiančių lietuviškų organizacijų likimas priklausys nuo to, ar senbuviai, ieškodami „spragų“ tarp „skirtingų pasaulių“, kritikuos ir lauks, ar aktyviai bandys savo organizacijas praplėsti, performuoti, atsižvelgiant ir į naująją kartą. Maža naudos, kada organizacija yra saujelė tų pačių asmenų, susitinkančių tai viename, tai kitame sambūryje. Tuo patiu, besiteisinantiems organizatoriams, nesugebantiems pritraukti naujų žmonių, reikia priminti patarėlę, kad „prastam šokėjui ir batai spaudžia“.

Vidas Poškus
Chicago, IL

SUNKUS LABDAROS
KELIAS LIETUVOJE

Jau kelintais metais kaip Vytautas Šliupas sielojasi „Aukščių“ žemės ūkio ir miškininkystės centro statybą Šiauliuose apskrityje. Mano nuomone, tai ypatingai svarbus užsimojimas Lietuvos ūkio gerovei, modernizavimui, augalų rūšių plėtimui, sėklų gerinimui. Galima daug paskaitauti ir rodyti ekrane milžiniškus molius, nematytas daržoves ir vaisius, bet, kai savo akimis matai Lietuvoje užaugusius, pačių lietuvių prižiūrimus augalus, tai tikrai tiki, kad čia ne propaganda ir melas. Ar tai ne pats geriausias paskatinimas kelti žemės ūkį?

Vytautas, kaip ir aš, niekada nedirbom žemės, bet esam arti žemės, nes abu esam kilę iš žemdirbių krašto. O Lietuvai taip reikia pagalbos žemės ūkiui! „Aukščių“ tai ir yra ta aukštinė dovana Lietuvai!

Mums yra labai liūdna, kad valdžia, pradžiai priversti elektrą ir tiesiai kelia — tik kelių km ilgio, dar nieko nepadarė. Lietuviai labai abejingi, tik galvoja apie savo tos dienos gerovę, nemato ateities ir ieško tik gero uždarbio, nesvarbu, ką darydami. Savonorių ir aukotojų trūksta.

Vytautą pažįstu visą gyvenimą, jį tikėkit manim, jis nieiško Lietuvos pinigų, nekurią sau verslo. Jam nereikia, jis apsirūpinęs per ilgus darbo metus. Jis nori tik Lietuvą pagerinti.

Kiekvienas iš mūsų, Amerikoje gyvenančių, turi savo uždavinius tėvynei padėti, ar tai būtų pilies atstatymas ar bažnyčios, ar pagalba giminėms, ūkininkams. Viskas naudinga, viskas gerai. Aš žinau, kad prašymai aukų šimtams užsimojimų ir veiklos Amerikoje neturi ribų ir noras aukoti yra atbukęs. Vis tiek dar yra žmonių, kuriems sąžinė neduoda ramybės ir jie vėl aukoja geriems tikslams.

Vytauto Šliupo projektas nėra reklama Lietuvai, bet gyvybiškai svarbi Lietuvos žemdirbių atečiai ir tautos klestėjimui.

Linkiu Vytautui sveikatos ir

Prasideda pavasaris — iš žemės kalasi pirmieji pumpurai.

Nuotr. Romualdo Kisieliaus

jėgą įvykdyti taurų ir didelį darbą Lietuvos atečiai.

Romualdas Povilaitis
Lemont, IL

KAS GALI ATSAKYTI?

1996 m. St. Petersburg Lietuvių klubo vadovo A. Karniaus paskatinta, A.P.P.L.E. duotu adresu, kaip mokytojų rėmėja, išsiunčiau už vienos mokytojos kursus. Pasibaigus kursams, gavau padėką iš Varniuose gyvenančios mokytojos.

Kitais metais minėta mokytoja paprašė, kad užmokėčiau už jos draugę, gyvenančią Telšiuose. 1997 m. išsiunčiau pinigų už 4 mokytojų kursus, iš anksto apie tai joms pranešdama, bet mano minėtų mokytojų nebuvo pakvieta. Gavau padėkos laiškus iš kitų, man nepažįstamų mokytojų.

1998 m. vėl pasiunčiau 120 dol. su mano mokytojų adresais, bet jos vėl nebuvo pakviestos.

1999 m. išsiunčiau čekį už 3 mokytojų kursus ir vėl gavau

padėkos laiškus iš mok. dirbančios Švietimo skyriaus Telšiuose, kita dirba Kaune Edukologijos institute, trečia iš Šalčininkų.

Pasibaigus A.P.P.L.E. kursams, gavau iš savo mokytojų laiškus, kurių viena, belaukdama kursų, atsakė kelionės į Italiją, kita suabejojo, gal už ją nesumokėjau? Išsiunčiau jai kopiją su A.P.P.L.E. viceprezidento Walter F. Serbent raštu.

Ateityje nenoriu plėsti pažinčių rato. Patarkite, ką daryti, kad būtų pakviestos mokytojos už kurių kursus aš moku?

Vanda Mickuvienė
St. Pete, FL

IŠ „NEISTORINĖS“
PRAETIES

Iš atminties iškyla Australijoje sutiktas Lietuvos kariuomenės generalinio štabo majoras Albinas Levickis, labai draugiškas vyras, šiuo metu jau eilę metų besilaisvins Adelaidės kapinėse. Štai vienas įdomus jo pasakojimas.

Kaip žinome, Lietuvą okupavę vokiečiai buvo suorganizavę vadinamuosius savisaugos batalionus. Penkioliktam batalionui vadovauti buvo paskirtas mjr. A. Levickis. Tarp kitų pareigų, tas batalionas buvo skirtas kovoti su sovietiniais partizanais Gudihoje. Bataliono vadavietė buvo įkurta Naugarduko mieste, o kuopos buvo įkurdintos Naugarduko apylinkės kaimuose, gyvenamuose daugiausia gudų.

Vieną sekmadienį Naugarduke stovėję bataliono daliniai buvo nuvesti į vietos katalikų bažnyčią dalyvauti šv. Mišiose. Pamaldoms pasibaigus, maldininkams pradėjus eiti iš bažnyčios, nuo vargonų staiga pasigirdo melodija:

Kur bėga Sešupe,
Kur Nemunas teka...
Visi apstulbo: čia — Gudihoje?

Mjr. Levickis pasirūpino su vargonininku susipažinti. Pasirodė, tai lietuvis, Naugarduke užtrukęs gyventi, vedęs lenkę, vaikai užaugę lenkais, širdyje išlikęs lietuvis... Jo tolesnis likimas nežinomas.

Mjr. Levickis inspektuodavo aplinkiniuose kaimuose išdėstytas kuopas. Atlikus tarnybinių patikrinimų, apsilankymas kaime baigdavosi šokiais ar kitu pasilinksminimu, kuriame dalyvaudavo kariai ir vietos gyventojai. Mjr. Levickis pastebėjo, kad daug merginų nebologai kalba lietuviškai, kiekviena vis skirtinga Lietuvos tarme. Patyrinęs paaiškėjo, kad jos buvo susidraugavusios su kuopos kareiviais, kilusiais iš Lietuvos įvairių sričių ir išmokusiais jų tarmes.

Įvairiuose lankomuose Gudijos kaimuose pas mjr. Levickį ateidavo ir jauni kaimo vyrai, prašydamiesi juos priimti tarnauti Lietuvos kariuomenėje. Deja, mjr. Levickis jų prašymus priimti nebuvo įgaliotas.

Vytenis Statkus
North Riverside, IL

* Panevėžio bendrovė

„Kalnapiilis“ lankėsi Japonijos bendrovės „Dandy International“ atstovus Takashi Wakisaka, kuris domėjosi galimybėmis ir sąlygomis eksportuoti į Japoniją šviesųjų vidutinio stiprumo „Kalnapiilis“ alų.

(Elta)

Pranešame draugams ir pažįstamiems, kad Amžinybėn iškeliavo

IRA G. MARKS

Janinos Monkutės Marks vyras, Danieliaus, Petro ir Paul tėvas, Sigito Nagio patėvis. Jo paminėjimas ir pagerbimas įvyks š. m. kovo 23 d., ketvirtadienį, 11:00 val. ryto Chicago Sinai Temple, 15 West Delaware, Chicago, IL 60610.

Nuliūdusi žmona ir šeimos nariai.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

LUKAS
ŠOLIŪNAS

1977 m. gruodžio 27 d. —
1999 m. balandžio 4 d.

Šv. Mišios už mūsų vienintelį Brolį ir Sūnų aukojamos Čikagoje, St. Clement parapijos bažnyčioje, 642 W. Deming St. š. m. balandžio 4 d., antradienį, 9 val. ryto ir Leipalingio parapijos bažnyčioje balandžio 2 d.

Visus kviečiame dalyvauti šv. Mišiose ir maldoje už jo sielą.

Sesuo Mikah

Tėvai — Francine ir Jonas Šoliūnai

A. † A.

ADOLFUI ARMALIUI

mirus, jo žmonai GENEI, netekus brangaus Vyro, reiškiamė gilią užuojautą.

A. Balasaitienė Vl. Staškus
K. Gaižauskienė O. Šiaudikienė
E. Grigaliūnienė P. Vaškienė
L. Košubienė S. Vaškienė
G. Modestienė J. Voladka
E. Purtilienė B. J. Taorai
S. Salienė K. Žostautienė

Mielai gimnazijos klasės Draugei

A. † A.

ANTANINAI
BARAUSKIENEI
MATUTYTEI

užbaigusiai šios žemės kelionę, nuoširdžiai užjaučiu jos dukras VIRGINIJĄ ir LIDIJĄ su jų šeimomis.

Kartu liūdintis

Aleksandras Atutis

Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGĄ“.
„DRAUGA“ atmintime savo testamentu.

STAR ALLIANCE

It makes a world of difference when you fly SAS to Lithuania.

No one makes round-trip travel to Lithuania easier and more convenient than SAS. From Chicago, we offer daily service to Vilnius with just one hassle-free connection through Stockholm. Our 4:30 p.m. departure gives you a relaxed morning arrival for business or pleasure. When you're ready to return, you'll enjoy same-day travel back to Chicago through our Copenhagen hub. And whether you fly Business Class or Economy Class, you can be sure our service will be world-class, and will allow you to arrive rested and refreshed — all for a reasonable fare. Find out what a world of difference SAS can make for your next trip. Just call your Travel Agent or SAS at 1-800-221-2350. For more information and special offers, visit our website at www.flysas.com.

Flight #	From	To	Departure Time	Arrival Time
SK 946	Chicago	Stockholm	4:30 pm	7:40 am +1
SK 744	Stockholm	Vilnius	9:20 am +1	10:50 am +1
SK 743	Vilnius	Copenhagen	12:45 pm	2:15 pm
SK 943	Copenhagen	Chicago	3:40 pm	5:40 pm

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Solistė Judita Leitaite — puiki dainininkė, savita, idomi jos interpretacija, puiki frazuotė, švari intonacija. Ji kartu su solistu Vladimiru Prudnikovu koncertuos Čikagoje, Jaunimo centre, kovo 26 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Jiems akompanuos pianistė Nijolė Ralytė. Jų koncertai jau įvyko St. Petersburge, Los Angeles, Seattle, Omaha ir De-troite. Po koncertų atsiliepi-mai — puikiausi! Šių iškilų menininkų balsai — zavūs, glostantys sielą. Nepamiršite, kad Čikagoje jų koncertai įvyks kovo 26 d. Po to dainininkai keliaus į Vašingtoną, kur vyks du jų koncertai, į Hartfordą ir New Yorką.

Kun. V. Baliūnas, SJ, vadovaus priešvėlykinėms rekolekcijoms tėvų jėzuitų koplyčioje balandžio 13, 14, 15 d. Išpažintys bus klausomos nuo 6 val. v. Mišios ir susikaupimas — 7 val. v. Rekolekcijų užbaigiamosios Mišios bus sekmadienį, balandžio 16 d. Po Mišių Jaunimo centro kavinėje įvyks priešvėlykiniai pusryčiai, kuriuos ruošia Jaunimo centro moterų klubas. Visus kviečiame dalyvauti.

Blynų pusryčiai Šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje vyks kovo 26 d. po 8, 9 ir 10:30 val.r. Šv. Mišių.

KALBĖSIMĖS APIE NAFTĄ IR LAZERIUS

Maloniai kviečiame visus atvykti į Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos (ALIAS) Čikagos skyriaus ruošiamą susirinkimą, kuris vyks kovo 24 d., 7.30 val. vak., Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus auditorijoje. Turėsime progos pasiklausti labai idomių ir aktualių pranešimų. Inžinierius Algirdas Stepaitis pasidalins savo paskutinėmis žiniomis apie Lietuvos naftos pramonę. Jis kalbės apie valstybines bendroves, kaip „Mažeikių naftos“ perdirbimo įmonę, Būtingės terminalą ir privačias — „Klaipėdos naftą“, „Lukoil Baltija“. Išgirsime ir apie „Williams International“.

Algirdas Stepaitis yra baigęs statybos inžineriją Illinois universitete, Urbanoje. 1960-1995 metais dirbo naftos perdirbimo technologijos bendrovėje UOP (Universal Oil Products Company), esančioje Des Plaines, IL, kildamas pareigose nuo statybos inžinieriaus iki direktoriaus. Jam teko projektuoti ne vieną naftos perdirbimo gamyklą ir vadovauti bei prižiūrėti jų statybas Šiaurės bei Pietų Amerikoje, Europoje, Azijoje. Tarnybiniais reikalais lankėsi daugelyje pasaulio kraštų, dalyvavo įvairiose konferencijose, pristatant naujausią UOP technologiją, dalyvavo derybose su naftos gamybos bendrovėmis, norinčiomis jas įsigyti.

Kitas pranešimas — apie lazerius. Gal ne vienam teko išgirsti per Amerikos televi-

Juozas Beniūnas, Hartford, CT, skautų ir skautių vardu siųsdamas 50 dol. čekį „Draugui“ paremti mums rašo: „Hartfordo lietuviškoji skautija nuoširdžiai dėkoja visiems prisidėjusiems prie Kažiuko mugės pasisekimo. O prisidėjo daug kas. Kas darbu, kas dovanomis. O jų gausumu pasižymėjo laimėjimų ir skatumynų stalai. Nepamirštame ir gausiai atsilankiusių. Nuo visų neatsiliko ir „Draugas“. Jam prie skautiško atli ir kukli dovanelė — 50 dol. Ačiū, ačiū, ačiū“. Skautininkui Beniūnui ir visiems Hartfordo broliams ir sesėms dėkojame už vertinimą „Draugo“ talkos jūsų veiklos pastangose. Jūsų dovana ypač vertinga, nes patys nedaug turėdami, tuo, ką turite, nuoširdžiai dalinatės su jus remiančiais. Linkime sėkmės ir toliau budėti skautybėje ir lietuviškoje veikloje.

Vyresniųjų lietuvių centre, „Seklyčioje“, kovo 22 d., trečiadienį, 2 val.p.p. bus rodoma vaizduojant iš ciklo „Lietuvos miesteliai“, „Sveksna“. Visi maloniai kviečiami ir laukiami įdomiai praleisti laiką. Kaip ir įprasta, bus bendri pietūs. Atvykite!

Pal. Jurgio Matulaičio misijos naujų vargonų šventinimas įvyks kovo 26 d., tuojau po šv. Mišių, 12 val. Po to vargonų muzikos koncertą surengs „Rogers“ bendrovės prezidentas Steven Blair Smith. Galėsime išgirsti visą šių vargonais atliekamų kūrinių grožį. Visi kviečiami pasiklausti.

Gavėnės susikaupimo dienoms kovo 24, 25, 26 d. Švč. Mergelės Marijos parapijoje vadovaus Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis. Kovo 24 d., penktadienį, šv. Mišios vyks 9 val.r. ir 5 val.p.p. Išpažinių klausoma pusvalandį prieš šv. Mišias. Sekmadienį — pamaldos įprasta tvarka, o po 10:30 val.r. Mišių rengiamas susitikimas su vyskupu prie kavos ir blynų parapijos salėje.

ISPŪDINGAS KOVO 11-OSIOS MINĖJIMAS LEMONTE

Amerikos Lietuvių tautinė sąjunga suruošė Lietuvos nepriklausomybės Kovo 11-osios minėjimą sekmadienį, kovo 12 d., Pasaulio lietuvių centre. 10:30 val. ryto sode buvo pakeltos Lietuvos ir Amerikos vėliavos. Prieš tai trumpą žodį tarė inž. Vaclovas Mažeika. Lietuvos ir Amerikos himnus giedojo sol. Paurimė Ragienė. Prie „Partizanų Motina“ paminklo buvo padėtas vainikas, o Vanda Mažeikienė paskaitė specialiai parašytą maldą žuvusiems Lietuvos partizanams. 11 val. prasidėjo iškilmingos pamaldos Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje. Mišias aukėjo kapelionas kun. A. Paliokas, SJ, kuris pasakė tos dienos progai pritaikytą pamokslą. Mišių skaitymus atliko sol. Laimutė Stepaitienė ir Juozas Bauzys. Auką nešė Sandra Giedrimaitė, Skaistė Jagelevičiūtė, Aleksa Janušaitė ir Inga Janušaitė. Mišių metu giedojo misijos choras, diriguojant Birutei Mockienei, vargonuojant Rasai Poskočiemienei. Pamaldoms pasibaigus Kovo 11-osios akademine ir menine dalis įvyko PLC didžiojoje salėje dalyvaujant daugiau kaip 300 žmonių.

Minėjimą pradėjo tautinės sąjungos vicepirmininkas inž. Vaclovas Mažeika, pasveikindamas gausiai susirinkusius dalyvius, pabrėždamas šio minėjimo reikšmę, o po to pristatė garbės svečius: generalinį konsulą G. Apuką, garbės rašytojų sąjungos pirm. V. Sventicką, partizaną J. Lukšą ir „Dirvos“ red. dr. J. Jasaitį. Programą vesti pakvietė Daiva Meilienė. Lietuvos ir Amerikos himnus sugiedojo sol. Paurimė Ragienė. Žuvusieji už Lietuvos laisvę buvo pagerbti vienos minutės susikau-pimu. Invokaciją sukalbėjo kapelionas kun. Algirdas Paliokas. Kovo 11-osios Akta skaitė Sandra Giedrimaitė. Illinois gubernatoriaus proklamaciją perskaitė P. Michalski. Žodžiu sveikino generalinis konsulas G. Apukas ir garbės konsulas V. Kleiza. Pagrindinę minėjimo paskaitą skaitė „Dirvos“ redaktorius dr. Jonas Jasaitis, klausytojai jam pritarė atsistojimu ir ovacijomis. Po to keletą eilėraščių deklamavo Milda Plioplytė, Alina Meilytė ir Skaistė Jagelevičiūtė. Ricardo Soko diriguojamas vokalinis moterų ansamblis atliko daug gražių lietuvių liaudies, partizaninių dainų. Kai kurioms iš jų muziką sukūrė pats vadovas R.

Sokas Klausytojai šį puikų moterų chorą labai šiltai sutiko. Muz. Ricardas Sokas pasirodė kaip geras kompozitorius ir dirigentas.

Pabaigos žodyje inž. V. Mažeika visiems išreiškė nuoširdžią padėką už gausų dalyvavimą, išvardindamas ir dėkodamas tiems, kurie vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjo prie šio minėjimo pasisekimo. Po to visus pakvietė kartu giedoti „Lietuva brangi“.

St. Dziugas

Su nepriklausomybės švente sveikino Lietuvos generalinis konsulas Giedrius Apukas.

Nuotr. V. Jasinevičiaus

Prie paminklo „Partizanų Motina“ kalbėjo Vanda Mažeikienė.

Deklamavo Alina Meilytė ir Milda Plioplytė.

Pagrindinę kalbą pasakė „Dirvos“ redaktorius Jonas Jasaitis.

Minėjimą pradėjo Vaclovas Mažeika. Nuotr. V. Jasinevičiaus

MAŽLIETUVIAI VAIŠINO ŠIUPINIŲ

Mazosios Lietuvos lietuvių draugija, kovo 4 d. pasikvietusi Čikagos ir apylinkių lietuvišką visuomenę į Balzeko lietuvių kultūros muziejaus „Gintaro“ salę, ir šiais metais ją vaišino tradiciniu šiupiniu. Jau daugiau 50 metų ji tęsia šią tradiciją Čikagoje. Draugijos pirmininko Viliaus Trumpjono ir Ramūno Buntino organizacinių gabumų bei jų šeimų pagalbos dėka, vakaras visada praeina geriausia visų dalyvių nuotaika. Nenuostabu, kad ir šiais metais jis pritraukė nemažą būrį svečių, pasidalinti tolimos tėvynės prisiminimais ir pasivaikinti Onos Norvilienės, gardžiai, net su kiaušiu uodegytėmis, išvirtu šiupiniu.

Svečiams susėdus prie puošnių padengtų stalų, draugijos pirmininkas Vilius Trumpjonas draugijos vardu pasveikino atvykusius į šiupinį, linkėdamas visiems skanaus apetito — tikėdamas, kad pakili vakaro nuotaika visus mažlietuvius ir didžlietuvius apjungs vieninga dvasia.

Aldonai Buntinaitei apžvelgus vakaro eigą, ji pristatė dalyviams, Čikagos lietuviškai visuomenei pažįstamą muz. Ricardą Soką ir jo vadovaujamą Moterų vokalinį ansamblį, susidedantį iš: Ilonos Deksnienės, Laimos Žukienės, Reginos Paulavienės, Marijos Juškienės, Zanos Mužinskienės, Rimos Urbonavienės, Virginijos Savrimienės, Kristinos Padvaikaitės, Jolantos Urbietienės, Jūratės Jankauskienės ir Giedrės Kazakauskaitės.

Vokalinis ansamblis, fortepionu pritariant Ricardui Sokui padainavo lietuviškų liaudies dainų, o taip pat ir porą kitataucių kompozitorių kūrinių. Laimai Žukienei vaizdžiai apibūdinus kiekvieną dainą, pradžioje pasigirdo prūsų lietuvių liaudies daina „Vai kur nužėgliuos“ ir Vydo „Senovės atminimai“. Išgirdome B. Dvariono, K. Raudonikio sukurto ir kitas lietuviškas liaudies dainas. Iš kitataucių kompozitorių kūrybos minėtiną ištraukia iš Franz Lehara operetės „Linksmai našlė“ ir iš Jacques Offenbach pasaulinio garso pasiekusios operos „Hoffmano pasakas“. Vakaro programos pabaiga buvo apvainikuota paties ansamblio vadovo Ricardo Soko sukurto mis dainomis, pagal V. Tolocikos, V. Kneizytės ir Ž. Stančikaitės žodžius. Atidūs klausytojai, muzikinei programai

pasibaigus, nepagailejo Moterų vokaliniam ansamblui ir jo vadovui muz. Ricardui Sokui didelės dėkingumo išraiškos. O Aldona Buntinaitei apdovanojo raudonomis rožėmis ansamblio vadovą Ricardą Soką ir kiekvieną šio ansamblio narę.

Besidalinant turiningos programos išpuošiaus, vakaro dalyvių tarpe pasigirdo naujiena, kad vienas mažlietuvių draugijos narių mini savo 80-ji gimtadienį. Vėliau sužinojome, kad 80-jo gimtadienio sulaukė Kurtas Vėlius, didelis Mazosios Lietuvos lietuvių veiklos rėmėjas Lietuvoje. Jo garbei Moterų vokalinis ansamblis, Ricardui Sokui pritariant fortepionu, pakartojo programoje jau girdėtą dainą „Mūsų Lietuva“ ir visiems vakaro dalyviams išjungus, palinkėta jam dar daug laimingų ir sveikų gyvenimo metų. Po šių linkėjimų Kurtas Vėlius padėkojo visiems už tokius visai nesitiktus sveikinimus ir linkėjimus.

Šiupinio dalyvių tarpe matėsi net trys lietuvių evangelikų-liuteronų dvasininkai: kun. Jonas Juzupaitis su žmona Erna, kun. Valdas Aušra su žmona Nora ir kun. Saulius Juozaitis iš Kauno parapijos. Taip pat teko pastebėti šiupinio metu ten dalyvaujantį Mazosios Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio pirminką Algį A. Regį ir poetą Apolinarą K. Bagdoną. Draugijos pirmininko Viliaus Trumpjono paprašytas, kun. Valdas Aušra sukalbėjo tradicinę stalo maldą, prieš tai dar keliais žodžiais prisimindamas ir kun. Kristijoną Donelaitį, kuris kartą savo parapijiečių buvo vaišinamas panašiu šiupiniu, jam taip patikusiu, kad jo receptą įamžino net savo kūryboje.

Pasistiprinę gardžiuoju šiupiniu ir atsisveikinę vienu ar kitu gerimu, visi mėgino iš Emos Žiobrienės keliaujančio „laimės šulinio“ ir savąją laimę ištraukti. Visiems įsimaginusiems, linksms nuotaikos pagautiems atėjo laikas ir pasilinksminimui. Ricardo Soko estradiniam orkestrui grojant, poros sukosi panašiai kaip kartą Klaipėdoje ar Šilutėje. Šokių muzikai nutilus, pradėta net bendrais žaidimais, į kuriuos buvo įtraukti net nedalyvavę šokiuose, kad prisimintų senuosius laikus, kad tokia progą būdavo ne tik šokama, bet ir žaidžiama.

Valteris Bendikas

Skelbimai

A. A. Albino Dziuvono atminimą pagerbdami, aukko BALF'o labdarai ir šelpai: Algirdas ir Vida Keblinskai, Jonas ir Joana Krutuliai, Jeronimas Gaizutis, Vytautas ir Dana Putriai, Danguolė Ilginytė, Aleksas ir Sofija Kikilai, J. ir D. Jakovickai, Antanas ir Valerija Valavickai, Vitalis ir Aldona Lekeckai, Algis Čepėnas, Edward ir Anelė Pociai, Sofija ir Stasys Dziugai, Valerija Čepaitienė ir Giedrė Čepaitytė, Rimas ir Irena Blinstubai, Kazimieras ir Ona Bagdonai, Petras ir Laima Aleksai, Vytautas ir Ieva Kasniūnai, Gražutė Sirutis Foundation, Anthony ir Mary Rudziai, Zenonas ir Kostė Petreikiai, Konstančia Venckutė, Dalia ir Liudmila Stankaitė. Reikiame užuojautą velionio artimiesiems. BALF'as dėkoja visiems aukotojams prasmingai įamžinant pasiūlytus ir kilnias balfininko atminimą.

A. A. Jurgio Povilaičio atminimą pagerbdami, Lietuvos vaikams aukoja: \$100 Marth ir Frank Jocius, Peter, Ginty, Canada; \$25 Zymantas Mockus, Canada. Iš viso \$125. Reikiame užuojautą velionio artimiesiems, o aukotojams dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 West 71 Str., Chicago, IL 60639.

Danutė Janutienė, Berkeley, CA, atsiuntė \$600 ir prašė juos perduoti Jiezno Vaikų globos namams. Gražina Liautaud atsiuntė \$3000 Lietuvos Tremtinių namų statybai Vilniuje ir \$500 dviem neturtigų studentų Lietuvoje stipendijoms. Viktoras Naudžius, Chicago, IL, gautų mokesčių už paslaugą paaugojo Lietuvos našlaičiams. Visiems aukotojams dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 West 71 Str., Chicago, IL 60639.

Vėlykimas siuntimo pavyzdys: DRAUGAS, Ištara, Draugo pastatai, Tel. 773 838 1050

Tai - Jūsų laikraštis
DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY